

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP — KIADJA: AZ ORSZ. HALÁSZATI EGYESÜLET
FELELŐS SZERKESZTŐ: IFJ. DR. SZABÓ ZOLTÁN — SEGÉDSZERKESZTŐ: DR. JACZÓ IMRE

<p>Kéziratok és szakkérdések a szerkesztőség címére küldendők</p> <p>Előfizetési díjakat és hirdetések az Országos Halászati Egyesület Budapest, V. ker., Kossuth Lajos-tér 11. II. em. 255 fogad el</p>	<p>MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN Az Országos Halászati Egyesület tagjai tagdíj fejében kapják.</p> <p>Nemtagoknak előfizetési díj: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Egész évre 24 pengő.} \\ \text{Fél évre 12 pengő.} \\ \text{Külföldre egész évre 30 pengő.} \end{array} \right.$</p> <p>Postatakarékpénztári csekkssz.: 10.094. — Állami alkalmazottaknak 50 %-os kedvezmény jár.</p>	<p>Verantwortlicher Redakteur: Dr. Zoltán Szabó jun.</p> <p>Administration: Ungarischer Landesfischerei-Verein, BUDAPEST, V., Kossuth Lajos-tér 11. II. em. 255.</p>
<p>Szerkesztőség: Budapest, II., Herman Ottó-út 15 sz. Országos m. kir. Halélettani és Szennyvízvizsgáló Intézet</p>	<p>HALÁSZAT — (FISCHEREI) FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI Organ des Ungarischen Landesfischerei-Vereins Budapest.</p>	<p>Redaktion: Kgl. Ung. Landesanstalt für Fischereibiologie und Abwasserkunde. Budapest, II., Herman Ottó-út 15 sz.</p>

TARTALOMJEGYZÉK: A fejes domolykó (*Squalius cephalus* L.) Dr. Jászfalusi Lajos. — Erdélyi halfogások tudományos eredményei. Dr. Roitardes Mihály. — A dunai galóca. (*Salmo hucho* L.) Dr. Mika Ferenc és dr. v. Varga Lajos. (Folytatás.). — Magyar halászati szakirodalom 1916—1940. Dr. Lukács Károly. (Folytatás.). — A délvideki halászati szövetkezetekről. (f. s.). — Süllőivartás telelőben. K. M. — Széleskárász-Keskenykárász. — Pisztrángtenyésztési tanfolyam. Sz. Z. — HALÁSZATI ÉV. Ifj. dr. Szabó Zoltán. — Pársulatok-Egyesületek. — Hivatalos rész. — Szerkesztői üzenetek. — Árjegyzés. — Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Der Döbel (*Squalius cephalus* L.). — Die wissenschaftliche Ergebnisse der Fischesammeln in Erdély (Siebenbürgen) im Jahre 1943. — Donaulachs (Huchen). — Die ungarische Fischereifachliteratur von 1916 bis 1940. — Von der Fischerei-Genossenschaften in Südungarn. — Die Einrichtung der Wintergenosse als Laichteich für Zander. — Seekarische-Teichkarische. — Der Lehrkurs für Forellenzüchter. — Das Fischereijahr. — Gesellschaften und Vereine. — Amtlicher Teil. — Nachrichten. — Preisliste. — Anzeigen.

Az Országos Halászati Egyesület közgyűlésének elhalasztása

Az 1944. évi március hó 30-i rendes közgyűlés nem volt határozat' épes a megjelent tagok csekély száma miatt.
Az április hó 19-ére kitűzött újabb közgyűlést a választmány bizonytalan időre elnapolta.

A fejes domolykó (*Squalius cephalus* L.)

Írta: Dr. Jászfalusi Lajos.

1. Bevezetés.

Sok tanulmány és népszerű cikk jelent már meg a pisztrángról és pénzperőről, valamint horgászatokról, de annál kevesebb más hegyvízi halról, különösen a fejes domolykóról. Ez érthető is, mert a pisztráng és péréfogással járó élvezet gyönyörei, valamint a halak finom és ízletes húsa, háttérbe szorított minden más, szálkásabb és ízletesebb húsú halat.

A mai nehéz időkben sokan, akik messzi laknak a pisztráng és péréfogó vizektől, nem engedhetik meg maguknak az utazást és a vele járó költséget. E nemes halállomány különben is ritka, észszerű tehát, hogy több figyelmet, megbecsülést fordítsunk a folyóvizek alsóbb szintjében élő domolykóra. Ne tekintsük gyomhálnak, mert Erdély folyóvizei mentén, más nagyobb hal hiányában csak ezt a halat eszik és igazán megbecsülik, — megbecsülik húsáért, melyet ízletesnek tartanak és megbecsülik fogásáért, mely talán több tudást, tapasztalatot, ügyességet igényel és egyeseknek nagyobb élvezetet nyújt, mint a pisztrángozás.

Összegyűjtve megfigyeléseimet és azokat hiteles adatokkal kibővítve olvasóim elé tárom, hogy ismerjék meg e halmat igaz értékét.

A fejes domolykó a pontyfélék (*Cyprinidae*) családjába tartozik. Népies nevei: domolykó, sütő, nagyfejű keszeg, jászponty, fejesponty, teleény.

2. A fejes domolykó alakja és leírása.

Teste oldalt kevésbé lapított, vastag és majdnem henger alakú. A fej keskenyebb mint hosszabb, felülről nézve nagyon lapos és széles. Szemei közép nagyságúak. Mindegyik orrlík közepén el van választva egy fölfelé irányuló bőrlebeny-nnyel. Az orrnyílások közelebb vannak a szemekhez mint az orrhégy végéhez. Szája nagyon széles, hasítéka majdnem a szemekig ér. Garatfogai kettősével és ötösével két sorban elhelyezettek. Koronájuk oldalról nézve lapos és horgas végű. Pikkelyei nagyok és erősek. A hátúszó kezdete kissé hátrább van, mint a hasúszóké, magasabb mint hosszú, széles domború. Az alsó úszó hátrább fekszik, mint a hátúszó vége, széle homorú. A farkúszó bemetszett, alsó lebenye kissé hosszabb.

A hegyvizekben élő domolykók színe élénkebb, ragyogóbb; hátuk feketés-kékés zöld (az alsóbb szintjű vizekben élők pedig feketés zöld); oldala sárgás-zöldes fehér, ezüstösen csillog, a csillogás eltűnik, vagy elhalványodik, ha a víz több ideig zavaros; hasa sárgás-fehér, ezüstözés nélkül. A kisebb példányok (6 cm-en alul) úszói majdnem színtelenek, kivéve a hátúszó tövét, mely szürkés, a nagyobbakon a mell- és hasúszók, valamint az alsó- és farkúszó töve élénkpiros.

A fejes domolykó 25—30 cm hosszúságú példányait első nézésre nagyon nehéz közeli rokonától, a békés és jóval kisebb növésű nyúldomolykótól (*Squalius leuciscus* L.) megkülönböztetni. Jobban szemügyre véve a két fajt, az alábbiakban különböznek:

a) **Fejes domolykó:** szája nagy, egészen az orrnyílásig hasított; az alsó úszó széle domború, a pikkelyek nagyok. Képletük: 7—8/45—46 3—4. Gerincének csigolyaszáma 40.

b) **Nyúldomolykó:** szája kicsiny, kissé alsó állású, hasítéka nem ér az orr vonaláig; az alsó úszó széle homorú, a pikkelyek kicsinyek. Képletük: 7—8/47—52/4. Gerincének csigolyaszáma 42. Egyébként a nyúldomolykó természetrajza nagyban egyezik a fejes domolykóéval.

3. Életmódja.

A fejes domolykó kimondottan folyóvizet kedvelő „rheophil” halmak tekinthető. A hegyvizek középső és alsó szintjének és a dombvidéki folyóvizek „folyami márna régiójában” szeret a legjobban tanyázni. Fialtaljaik igen gyakoriak a pisztránglakta vizekben. De vannak adataink, hogy a 2 kg nagyságúra megnövő hal a pisztrángos víztáj középfolyságáig is fölhatol. Ugyanakkor a folyóvizek legalsóbb szintjében („dévér keszeg régió”) is megtaláljuk. Úgyhogy elterjedésének megvonásában nem igen lehet tiszta képet adni.

A folyóvizek márna régióját a legrövidebben így jellemeznénk:

A folyó medrének aljzata puha homokos-iszapos, néhol köves, nagyon gyakori az üledékes lerakódás, a partok pedig errodáltak. Az árvizek ritkábbak. A partok alakulása állandóbb, a partmenti növényzet néhol igen dús és változatos. Funája gazdag, oxigéntartalma a legtöbbször nagy, hőmérséklete pedig (évi átlag) 18 C fokot mutat. A víz sebessége átlag 1 m másodpercenként, a mély gubbenők egymást követik. A víz színe az évad legnagyobb részében tiszta, kivéve az olvadással és a hosszabb esőzésekkel járó időszakokat, mikor zavaros.

Általában a nyári napsütéses, derült napokon, mikor a víz tiszta, a kisebb domolykók (15 cm alul) inkább a patakokban, vagy kisebb folyóvizek olyan szakaszaiban szeretnek tartózkodni, ahol a vízfolyás lecsendesült- és a partok közelében pedig dús a növényzet.

A közepes nagyságú domolykók (30 cm-ig) azokat a helyeket választják leshelyül, ahol az erős vízfolyás széles a csendes víz szélével találkozik; a sellők szélét.

A nagy domolykók az olyan mély gubbenők fenekén szeretnek tanyázni, ahol bokrok, faágak hajolnak a vízre, valamint gyökereik a víz alá nyúlnak, továbbá a gátak, hidak alatt is megtaláljuk és olyan partok mentén, ahol hirtelen mély a víz és a vízfolyás lecsendesül. Itt lesik a víz fölött repkedő és a vízre hulló szárazföldi rovarokat.

Ha a víz megzavarosodik, nagy vízálláskor, a kicsi és közép nagyságú domolykók közvetlen a partokhoz húzódnak, védettebb helyeket keresnek a víz sodra ellen, de szeretettel tartózkodnak a patakok, csermelyek beömlésénél is, közel a felszínhez, ahol várják a patakba került és a víz által hordott földi giliszta- és rovarokat. A nagy domolykók ritkán húzódnak a partokhoz (földnyelvek, fatörzsek és gyökerek mögé), inkább szívesebben tartózkodnak a víz közepe táján, közvetlenül a gátak alatt, vagy ahol a víz egy kis szigetecskét fog közre, vagy a folyó közepén rekedt fatörzsek mögött. Alacsony vízálláskor, mint minden más hal, a domolykók is a mélyebb vízrétegekbe húzódnak.

Késő ősszel, mikor az idő zordabbá válik, már a mély vízrétegeket keresik föl, de a napsütéses napok déli óráiban, rövid körsétákat tesznek élelem után kutatva.

Télen mind a kis, mind a nagy domolykók a mélyebb vízrétegekbe (1—2 m), olyan gubbenőkbe húzódnak, ahol a partok szélén fagyökerek nyúlnak a vízbe, vagy dús növényzet van, vagy ahol ezek hiányoznak, a partbeöblösödések alá.

Kora tavasszal — már olvadáskor, mikor a víz hőmérséklete eléri a 6—8 C fokot, a téli szállásokról széjjel szóródnak és az előbb említett nyári leshelyeket keresik fel.

A domolykók többnyire csoportba verődve élnek. Egy-egy csendesebb zugban a fiatal domolykók szárai nyúzógnak, de a legkisebb zörejre villámgyorsan szédlednek szét. A közép nagyságú domolykók is csapatba verődve élnek, főképpen ott, ahol a meder a sebes folyás irányában hirtelen mélyül s ahol azután a folyásai hozott táplálék lerakodik. Azonban, ha a táplálékos viszonyok számukra kedvezőtlené válnak, innen elszóródnak, de ilyenkor sem tesznek nagyobb utakat. A nagyobb domolykó (1—2 kg) magános életet folytat, ragaszkodik lesterületéhez, a gátak, hidak alatti jó búvóhelyekhez, vagy ahol a víz mély és fagyökerek nyúlnak a víz alá, az ilyen helyeket éveken át nem hagyja el.

A domolykó élénk, jó úszó és nagyon óvatos. Érzékszervei jól fejlettek, főképpen látása és oldal vonal alatti érzékszerve kitűnő. A legkisebb mozgás (pl. elég ha a nap elé kerülő felhő, a szél által megmozgatott lomb, vagy a parton megjelent horgász árnyéka rája essen) már elegendő, hogy megriadjon és azonnal búvóhelyére siessen. Megéri a lépéseket a partok mentén, de már az is elég, hogy egy galyhoz érjünk, egy kőbe ütközzünk, hogy kerekét oldjon. Az öreg halászok, ismerve e tulajdonságait, azt mondják: hogy az idősebb domolykónak minden pikkelyében egy-egy szem van.

4. Táplálkozása.

A fejes domolykó táplálék szempontjából a legalkalmazkodóbb halfaj, azt eszik, amit a környezet számára nyújt. Mégis bizonyos korban és évszakokonként mégis csak válogat. A fiatal domolykók, mint a gyomor- és béltartalom bizonyítja; a vízfenéken lakó kisállatokat (lárvákat, bábokat), növényeket (alga, moszat) fogyasztják nagyobb mértékben, de azért egy-két szárazföldi rovar testrészt maradvány is előfordul gyomrukban. Ezeket tehát a békés halak csoportjába sorolhatnánk.

A nagyobb példányoknál (8 cm-től 30 cm-ig), késő tavasszal, nyáron és ősz elején már nagy jelentőséggel bírnak az alkalmilag és időszakonként elfogyasztott szárazföldi eredetű állati lények, melyeket vagy a szél sodort a vízbe, vagy véletlenül hullottak halódba a vízre, mikor a víz fölött röpöködtek, vagy a fákról cserjékről a vízbe estek. Különösen kedveli a legyek (*Diptera*), egyenesszárnyúak (*Orthoptera*), bogarak (*Coleoptera*) és hártványászárnyúak (*Hymenoptera*) rendjébe tartozó egyedek, — részletesebben megnevezve: a szúnyogok (*Culicidae*), lószúnyogok (*Tipulidae*), ugrósáskák (*Acridae*), szöcskék (*Tetigoniidae*), törpe bogarak (*Pselaphidae*, *Scydmenidae*), futrinkák (*Carabidae*), lemezcsápúak (*Scarabaeidae*), ormányos bogarak (*Curculionidae*), fémfürkészek (*Chalcididae*) és hangyák (*Formicidae*) családokba tartozó neveit. Ezenkívül a gyomrában gyakran található vízfénéken lakó állatok testrészt maradványait; úgy mint kérész (*Ephemeroptera*) lárvákat, szőrösszárnyú rovar (*Trichoptera*) lá., állkérész (*Plecoptera*) lá., felmáslábú rákokat (*Gammarus*), férgeket; továbbá sok moszat, alga és a víz partján élő felsőbbrendű növény (fű, fiatal káka levél) törmelékét és gyümölcs maradványt. Ritkábban található gyomrukban kis hal, ez inkább a hegyi patakokban élő domolykók gyomrában szokott előfordulni, ahol a fenékauna szegény, itt már ragadozó hajlamuk felett. A közép nagyságú domolykók átmenetet képeznek a békés és ragadozó halak között.

A 25—30 cm-nél nagyobb domolykók rabló hallá változnak, nagy állatevők lesznek; békát, halat (küzöket, fűgét, cseléket, kis márnákat), egeret, nagyobb szárazföldi rovarokat, — mindent főfalnak, ami eléjük kerül. Igaz ugyan, hogy táplálékukban gazdag, alacsony szintű vízre öreg fejes domolykója aránylag békés természetű, mert táplálékban nem válogatós, apró vízi állatok mellett növényeket is fogyaszt.

Ha a víz több ideje zavaros, vagy ha a víz és levegő hőmérséklete 12 C fok alá süllyed, akkor a domolykók a fenéktalajban lakó állatokat eszik.

A fejes domolykó télen sem szünteti be a táplálkozását, mert a felkínált gilisztaikat, kis halat bekapja.

5. Szaporodása.

A fejes domolykó nagyon szapora hal. Ivása május, júniusra esik, de ha a tél hosszú volt, még augusztusban is ivik. Ivási ideje majdnem négy hétig tart. A nősténynek kb. 40.000 ikrája van, egy kis tálat megtölthetünk vele. Ikráit a folyóvizek sekély, de mindenesetre erős folyású, limányos helyeire rakja le. Ha a meder alját többnyire köves, akkor a sekély vízbe kövek mellé, kavicsokra helyezi iráit, azt a látszatot keltve, mintha rá volnának ragasztva. Az utóbbi eset azonban ritka és csakis ott történik meg, ahol a partok szélén dús a növényzet és a homokos alját hiányzik.

Ivás idején a hímek feje alatt és oldalt, valamint elszórtan az oldal vonal mentén apró fehér dudorok képződnek (nászkiütés.) Alaki különbség a teljes és ikrás között alig van; az ikrásnak a feje kissé keskenyebb.

Pisztrángos vizeinkben, ahol számuk túl nagy, arra ell törekednünk, hogy elszaporodásuknak gátat vessünk. Ilyenkor hálózathoz is szükséges nyúlunk, mert a pisztrángnak nagy versenytársa, — eleszi előle a természetes táplálékot, sőt magát az ivadékát is.

Vizint a folyóvizek mára régiójában, ahol a domolykó állomány megritkul, arra kell törekednünk, hogy növeljük és védjük állományát, mert ezáltal a horgászat lehetőségére bőséges és sikeres alkalmat nyújtunk. A domolykó állomány gyarapítását a legcélszerűbben úgy érjük el, hogy mesterségesen elősegítjük természetes szaporodását. Néhol a víz sebességét csökkentjük, rőzséből zubogókat és kereszt gátakat építünk, ha a csendesebb öblökben a meder alzata túl köves, homokot szórunk be, vagy vízi növényeket ültetünk a partok szélén, de csakis olyan helyekre, ahol a vízfolyás egy kiugró mögött az évad legnagyobb részében csendes. Mellőzzük a 100%-os ármentesítő munkálatokat, de ha erre feltétlenül szükség van, akkor ügyeljünk, hogy megahagyjuk számukra egy-egy helyen a sekély szélvizeket, vagy a főmederben egy lassú áramú oldalágat. Igaz ugyan, hogy ezekkel az eljárásokkal nemcsak a domolykók szaporodását segítjük elő, hanem sok más fehérhalét is, — ez annál jobb.

6. Növekedése.

Erdélyben növekedésének csúcspontja 60 cm hosszúsága mellett 4 kg körül mozog. A fejes domolykó növekedése néhol lassú, alig éri el a 30 cm hosszúságot a 4-ik évben, de ahol megfelelő és bőséges táplálékra talál, 40 cm-ig megnő és súlya a 4-ik évtől fölfelé 400—500 gr-mal is gyarapszik.

Saját megfigyeléseink szerint a fejes domolykó átlagos növekedése cm-ben kifejezve: I. évben 7—10 cm, II. évben 18—20 cm, III. évben 27—30 cm, IV. évben 36—40 cm, V. évben 50 cm.

A test hossza és átlagos súlya között az alábbi összefüggést találtuk:

19 cm hosszúság mellett a test súlya	90 gr.
20.5	110
21	125
22	133
23	144
24	152
25	165
26	190
27	210
28	237
29	256
30	285
31	313
32	350
33	400
34	450
35	524
36	555
37	651
38	730
39	800
41	900
43	1050
46	1250
49	1340
53	1670
54	2100

7. Elterjedése.

A fejes domolykó hegyi és dombvidéki folyóvizeinkben a leggyakoribb hal. Hazánkban a Duna, felső Vág, Garam, Árva, Bódva, Ipoly, Bodrog, Sajó, Poprád, Zagyva, Berettyó, Sebes-Körös (Nagyváradig gyakori), Balaton, Zala, Mura, Dráva, Lajta, Iza, Hernád, Laborcz, Tapoly, Ondava, Borzsa, Tarna, Cibin, Olt, felső Zsíl, Nagy-Küküllő, Maros (Nagyenyedig gyakori), Sztrigy, Kis- és Nagy-Szamos és mellékpatakaiban, továbbá a Szamosban (Zsibóig gyakori), Zagyva, Füle vizeiben található.

8. Gazdasági jelentősége.

Hogy folyóvizeinkben közönséges és gyakori hal, azt elismerjük, de tiltakozunk kell az ellen, hogy értéktelen gyomhalnak tekintsek. Erdély folyóvizeiben mint láttuk, elég tekintélyes nagyságokra megnő és a partmenti lakosság más nagyobb hal hiányában (kivéve a folyami márnát) nagy mértékben fogyasztják. Húsa puha, bár szálszerű, de megsütve igen ízletes. Ezek után, a hegyi és dombvidéki folyóvizekben élő domolykóról alkotott jó véleményünk után nem adhatunk igazat annak a német mondásnak, amely így szól: „Man koche brate den Döbel, so schmeckt er allezeit übel“ — magyarra fordítva: Főzd vagy süsd a domolykót, nem kapsz ebből sose jót.

9. Horgászata.

Mint sporthalnak nagy jelentősége van. Horgászata közben soha nem szabad elfelejtenünk, hogy nagyon óvatos, élénk, furfangos hal és minden mozgástól, zörejtől megriad és odébb áll. Miután letárgyaltuk és ismerjük azokat a helyeket, ahol a legszívesebben tanyázik, kíséreljük figyelemmel a terepet is; esetről-esetre különböző horgászfelszerelést alkalmazunk. Olyan telepen, ahol a partokat sűrű növényzet borítja, vagy fák és cserjék lombja a vízre hajlik, ott az ejtegető vagy bokorközi horogfelszerelést használjuk, míg fedezéknélküli nyílt terepen a tutajos horogfelszerelést.

A kisebb domolykókat tömegesen lehet fogni, de a nagyobbakat (fél kg) annál nehezebb, több ügyességet, tudást igényel mint az 1 kg pisztráng vagy pör horgászata. Az igaz, hogy a megfogott nagy domolykó kifárasztása nem nyújt annyi élvezetet-harcot, mint a hatalmas pisztráng, mert kevés kapálódzás után megadja magát és könnyen a parthoz lehet húzni. Amde az öreg domolykó horgászatának művészete abban áll, hogy a használt csalival horogra is tudjuk csalni.

Általában megfogásához, mint minden más halnál, természetes és mesterséges (mú) csalétket használunk.

A fejes domolykót Erdélyben többnyire müléggel fogják. A legyeshorgászás, a legsporszerűbb, sok érdekességet és változatosságot nyújt. Igaz ugyan, hogy a domolykót müléggel megfogni elég nehéz, de aki kellő gyakorlattal rendelkezik a legyeshorgászatban, és ismeri jól szokásait, fufangjait, az könnyen zsákmányul ejtheti. A vízfelszíni legyeshorgászatban abban áll; hogy az előtét végére kötött és tőle 50 cm-re egy második, vagy harmadik — mülégyünket a horognyel segítségével a vízfolyás ellenirányába messzi tőlünk eldobjuk, úgyelve arra, hogy először mindig a mülégy essen a felszínre (csobbanva) és azután a horogin, majd a zsinórt feszesen tartva, lassan felénk húzzuk. A dobásokat 15 mp-ként ismétljük, körül csápolva az egész területet. Ha nem jelentkezik, menjünk óvatosan odébb, míg egy új tartózkodási helyére nem bukkanunk. Ezt a módszert csakis olyan helyeken alkalmazhatjuk, ahol a partokat nem szegélyezik sűrűn a fák, bokrok, káka, nád, stb. Ebben az esetben is segíthetünk magunkon olyképpen, hogy a folyóvízbe belépünk és onnét csápolunk, így talán több eredménnyel. Azonban ha a dús partmenti növényzet mindenképpen gátol a dobásban, valamint a hideg víz miatt (gumicsizma hiányában) nem tudunk a folyóba gázolni, akkor horognyelünket át-dugjuk a sűrű lombzat között és mülégyünket a vízfelszínén táncoltatjuk. Ilyenkor a horogra mülégy helyett más természetes csali; legyet, bogarat, tücsköt, stb. is húzhatunk.

A domolykó ha leszállásban van és éhes, a mülégyet azonnal bekapja, azonban sokszor megtörténik, hogy a felkínált mülégyünket nem kapja be azonnal, követi, s csak mikor a parthoz ér kapja be, de oly mohón és gyorsan, mint a pisztráng.

Meg kell jegyeznünk, hogy a vízfelszíni legyeshorgászatot csak abban az esetben használhatjuk sikerrel; ha a víz tiszta, átlátszó, napsütéses idő van és a rovarok a víz fölött repkednek.

Mikor a víz kissé zavaros, többnyire borult, szeles idő van, csak a vízfelszín alatti legyeshorgászzal érünk el eredményt. Ez abból áll; hogy a csali-mülégyet a vízfolyásba hajítjuk és süllyedni eresszük (sokszor egy kis ólomdarabot is kötnek a mülégy fölé), majd kisebb rántásokkal lassan magunkhoz húzzuk, így utánozva egy vízbe futott, magával tehetetlen, félszeg mozgásokat végző rovar. Müléggel 1 kg és 67 dkg-os, azaz 53 cm hosszú domolykót is fogtak.

Úgy a vízfelszínen, mint a vízfelszín alatti legyeshorgászatnál még a következőket kell tudnunk: általában a domolykó nem tartózkodik a vízfelszínhez közel, mikor a levegő hőmérséklete alacsonyabb a vizénél, ilyenkor a vízfelszín alatti legyeshorgászzal próbálkozzunk.

Tavasz végén és sokszor nyáron, annak ellenére, hogy napsütéses szép idő van és a víz átlátszó, — ha a víz hőmérséklete reggel csak 7—9 C fok, ne is próbálkozzunk, mert a domolykó úgy sem ugrik a mülégy után. Délfelé, mikor a víz már fölmelegszik 13 C fokig és látjuk a rovarok már repkednek, bátran kezdhetjük a horgászatot — a zsákmány biztos.

Kora tavasszal, nyáron és ősz elején éppen a levegő és a víz lassú fölmelegedése, illetve lehülése teszi ajánlatossá a reggeli 7—9 óra közötti és délután 4 óráig estig — a müléggel való horgászatot.

Mikor a szél a vízfolyással egy irányban fúj, alkalmatlan a legyeshorgászatra, mert ilyenkor a domolykók a víz felszínétől távol, a mélyebb rétegekben tartózkodnak, azonban vannak olyan szakaszok, ahol a szél a vízfolyással ellen irányban fúj, ott gyorsan használjuk ki az alkalmat, mert biztos, hogy jó fogást csinálunk. Továbbá tapasztaltuk, hogy erős északkeleti szél mellett kár próbálkozni; délkeleti szél mellett, ellenben ha felhős az égbolt, a legjobb eredményeket

érhetjük el, ha ilyen szelek után vihar következik, a vihar megszűntével kitűnően kapnak.

Nyáron, ha tartós vihar közeledik, már egy fél nappal azelőtt a domolykók idegenkednek minden csalétek iránt. Oly nyári futózápor előtt és közvetlen utána, mely a vizet nem zavarja meg, a domolykóknak rendkívül jó az étvágyuk, mindezt, ami elébük kerül, mohón felfalják (még a piros rongyot is). Tartós eső előtt elülnek, a mülégre rá sem hederítenek és utána is, míg a víz ki nem tisztul.

Mielőtt a legyeshorgászatot megkezdénénk, figyeljük a fecskéket. Ha látjuk, hogy közel a vízfelszínhez vitorláznak, az jó jel. Ezt azért tesszük, mert a legyek, szünogok, bogarak és egyéb rovarok eső előtt, vagy alacsony légnymáskor közel a földhöz repkednek, — a fecskék meg ezeket hajszoják. Mikor a fecskék fönt a magasba repülnek, akkor a jó domolykókat a bokrok mögött zubogókban, gubbenőkben keressük és tutajos horgászfelszereléssel horgásszunk.

Az általános észrevételek és ajánlások után, talán rátérhetek egy pár mülégysimertetésére, melyek Erdélyben beváltak.

Müléggel április végétől október végéig halászhatszunk. Egész szezonzban két müléggel horgászhatunk sikerrel; „Zulufliege (Zulu Fly), Rotschwanz (Red Tag).“ Ezeket felváltva, de mind a kettőt is ráköthetjük az előkére. Nyáron, mikor a természetes táplálék bőségesen áll rendelkezésükre, válogatnak, nem minden mülégyet kapnak be; ilyenkor a fönt nevezetteket mellőzhetjük és a következőkkel próbálkozunk; „Schwarze Raupe (Black Palmer), Soldatenraupe (Soldier Palmer), Wesper Palmer.“ Estefelé nagyon jó a „Kutscher (Coachmann).“ A mülégyeket 7—11 sz. horogra kössük, mert a nagy domolykó ezek után kap.

Szeptemberben a „Black Palmer, Red Palmer és Red Tag“ a legjobb mülégyek.

Fontos azonban megfigyelnünk és ha módunkban áll olyan légyutánzóval, vagy rovarral horgásszunk, mint amilyenek akkor épp repkednek és amilyenek után kapnak.

A természetes csalik használatánál elsősorban arra legyünk tekintettel, hogy milyen helyeken és évszakban horgászunk. Mert hiába kínálunk a domolykóknak olyan természetes csalit, ami azon a vidéken nem fordul elő, vagy abban az évszakban nem található.

Kora nyáron cseresznyét, ősz elején szilvát kínálunk fel. Ezekkel a csalikkal bárhol igen szép példányokat foghatunk. A cseresznyét 1—2 sz. horogra húzzuk föl olyképpen, hogy a horog hegyét a cseresznye oldalán jó mélyen átfűzzük a mag elkerülésével. A szilvát ketté vágjuk és így húzzuk a horogra. Szoktak ólmot és tutajt a patonyra, illetve a zsinórra kötni.

Nyáron, ha a víz zavaros, valamint késő ősszel és télen, a gilisztával való horgászással igen szép eredményt érhetünk el. Nyáron a kerti gilisztát használjuk és a partokhoz közel, vagy a patakok beömlésénél kínáljuk fel (a horgot ne eresszük egészen a fenékre). Télen ha a folyó befagyott, meglékelés után vörös (trágya) gilisztát csokrosan (4—5 db-ot) a horogra húzva a fenék felett egy arasznyira kínáljuk fel. A zsinórra tutajt (dugót) kössünk. Télen a domolykó nem kap olyan móhoz a csalétek után (a víz alacsony hőmérséklete miatt — anyagcsere-forgalma csökkent, renyhén mozog), először jó ideig szopogatja és csak azután kapja be. Eppen ezért, ha a dugót látjuk himbálódzni, ne vágjuk be mindjárt, várjuk míg viszi és csak azután. Érdekes, hogy ritkán fogunk más halat a téli szállásból, mint az örökké éhes domolykót. Igaz, hogy a horogra akadt domolykó nagysága nem igen haladja meg a jó fél kg-ot. Hogy siker kísérje téli horgászatunkat, fontos, hogy már a folyó befagyása előtt ismerjük a terepet — a téli szállásokat.

Igen jó természetes csali: tavasszal a cserebogár, nyáron és ősz elején a szöcskék, sáskák és lótetű. Továbbá nyáron és ősz elején, ha nagy domolykót akarunk fogni, melyek már magánosan élnek, gátak alatt, hidak pillérei között, vagy más alkalmas mély gubbenőkben, akkor csakis ólmozott szárú 1—2 sz. horogra húzott kis hallal (szél- és sujtásos küsz, fűrgé cselle) próbálkozunk. A csalit a fenékre eresszük, hosszú zsinórt adunk, hogy a vízfolyás szabadon vigye egészen a tartózkodási helyére, így elkerüljük hogy a hal meglásson. Kis hal helyett élő békát tehetünk horgunkra (hátsó láb felső combjába akasszuk a horgot) és ugyanúgy

kínáljuk föl, mint a kis halat. Ezzel a horgászási módszerrel inkább naplemente előtti és utáni órában érünk el eredményt, a 3 kg-os domolykót is megfogjuk.

Augusztusban, szeptemberben és októberben, mikor már a mülégy után nem kap oly móhon, — jó eredménnyel használhatjuk a fémforgókat, villantókat, fémcsalihalakat —, két-három dobás után biztosan horogra akad. Nyáron napközben, mikor derűs, napsütéses idő van és a víz tiszta, a domolykó inkább az aranyozott villantó után kap. Estefelé pedig az ezüstözött villantót (fémforgót) kapja jól. Az ezüstözött villantót borús napokon kissé zavaros vizekben használhatjuk. A legjobb fémforgók azok, amelyeknek külső széle ezüstözött, belső széle pedig aranyozott. A villantót a lehető legnagyobb távolságra a vízfelszínre dobjuk, majd lassan felénk húzzuk, ügyelve arra, hogy állandóan forogjon és a meder alját ne érje el.

Ha e sok horgászati és csalizási módszert és ajánlatot figyelembe vesszük és tudjuk, hogy hogyan kell viselkednünk és cselekednünk különböző évszakban és időben, induljunk ki korán reggel a legközelebbi folyóvízhez, próbáljuk meg szerencsénket, haza térünk egy pár szép domolykóval. Jó fogást!

Remélen, hogy t. olvasóim az elmondottak alapján megismerték a feles domolykó életét és sporthorgászati értékét. Azon igyekeztem, hogy serkentsem, buzdítsam a sporthorgászok nagy táborát, hogy ne vessék meg ezt a halat, sőt minél több időt vonzódtást szenteljenek megfogására. Sikeres domolykó halászat közben mindenki rájöhet a horgászatával járó élvezetekre és a hal igaz értékére, és tudom, hogy legközelebb újra vissza tér Erdély domolykóiban gazdag vizeihez, hogy az óvatossá felforgos domolykó halászata közben megfogásának további titkát kiderítse, a mai háborús gondokat és a munka fáradalmait elfelejtse.

Dr. Rotarides Mihály.

Erdélyi halfogások tudományos eredményei.

A magyar állatvilág földrajzi és faunisztikai kutatása, melyet a Magyar Nemzeti Múzeum Állattárának vezetősége a M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr támogatásával a mult eszendőben Erdélyben indított meg, máris hozott bizonyos eredményeket. Ezek az eredmények ugyan még csak kezdéseknek tekintendők, — maga a munka is csak tavaly indult meg elevebben —, reméljük azonban, hogy kapcsolataink további kiépítésével az eredmények évről-évre növekedni fognak. A kutatások alapjául szolgáló halgyűjtésekben nemcsak a múzeum szakemberei és más érdeklődők vettek részt, hanem egyes elemi népiszkolák tanulói is. A zoologus gyűjtőket személynek, az iskolákat pedig közösségnek tekintve, megállapíthatjuk, hogy 13 gyűjtőtől, 22 termőhelyről összesen 20 faj érkezett be. Összeszámolással — a fogási helyeket és a fajokat egybevetve — megállapítottuk, hogy ez mintegy 60 előfordulási adatot jelent. Az iskolák gyűjtése (5 iskola küldött be halakat) verseny keretében folyt le. Az eredmények részletes ismertetését az Országos Magyar Természettudományi Múzeum folyóiratának (*Annales historico-naturales Musei Nationalis Hungarici*) külön kiadványában (*Fauna Hungarica*) fogjuk közölni. Az adatok a Bodza, Olt, Nagyküküllő és a Maros felső folyásának vízvidékéről származnak. Leggyakoribb fajok: menyhal, sebespisztráng, Petényi márná, fenékjáró küllő, sujtásos küsz, fejes domolykó, fűrgé cselle, kővi csik és botos köllente. Kevés különbséggel ugyanezeket a fajokat közölte Herman Ottó a „Magyar Halászat Könyve“ II. kötetében, 1887-ben (pl. a Vagyas patak-ból). Tehát az erdélyi nagyobb folyók mellékvizeinek halai — legalább faji összetétel szerint — azóta is alig változtak. További kutatások azért szükségesek, mert nagyobb számú adatból a halfajok együtteseit helyenként és időszakonként is megismerhetjük, egyben pedig következtethetünk az egyes fajok viselkedésére bizonyos káros vagy zavaró behatásokkal szemben, mint aminők a fausztatás, vízszennyezés, vízmennyiség ingadozása, stb. További adatok megszerzése és múzeumi letélpéldányok begyűjtése tehát úgy a tudomány, mint a gyakorlati halászat számára is meg fogja hozni a gyümölcsét.

Dr. Rotarides Mihály.

A DUNAI GALÓCA (SALMO HUCHO L.)

Írták: Dr. Mika Ferenc és Dr. vitéz Varga Lajos (Sopron).
(Folytatás.)

6. NÖVEKEDÉSE.

A dunai galóca gyorsan és nagyra növő hal. Növekedésének erős üteme európai rokonai között még a gyorsnövésű tavi pisztrángét (*Salmo trutta f. lacustris L.*) is túlhaladja. Nagyságban pedig kontinensünk édesvízi halai közül csak a harcra (*Silurus glanis L.*) mulja felül az 50—60 kg súlyra is megnövekedő dunai galócát. Hofer, Vogt és Grote Tulln mellett a Dunából kifogott 60 kg-os példányról tesznek említést.

A Vág folyóban is igen jól fejlődik. Itt pár évtized előtt a 20—25 kg-os példányok nem voltak nagy ritkaságok. De néha még ma is akadnak horogra óriásira megnőtt egyedek. Így pl. tudomásunk szerint 1932-ben b. r. Révainé Szrećsnónál egy 35 kg-os nehéz galócát fogott. Vladykov közlése szerint a Tiszából 15 kg-nál nehezebb példányokat ritkán fognak.

Életkoráról nagyon keveset tudunk. Régebbi időben, amikor az óriási növekedésű példányok még nem mentek ritkaságszámba, nem törődtek az életkor meghatározásával. A galóca életkorának meghatározása különben sem könnyű feladat. Haempel, aki sokat foglalkozott növekedésével, csontcsiszolatok útján határozta meg korukat. Újabban a pikkelyek évgyűrűit veszik náluk is alapul. Főleg a Lea-Dahl-féle módszerrel dolgoznak. (Az eljárást Seez cikke: Über die Altersbestimmung der Fische. Allg. F. Z. 1939, elég kimerítően ismerteti.)

Tudomásunk szerint a legidősebb példányt Haempel írta le. Ez a Dunából kifogott 15 és fél éves hal 21 kg nehéz, 150 cm hosszú volt, 70 cm átméret mellett. Köttl szerint a Vág folyóban élő 10 éves galócák súlya 15—18 kg között mozog.

A szörványos adatokból az 50—60 kg-os óriások életkorára nézve nem lehet következtetést vonni. A halak növekedési képessége eltérő a többi gerinces állatoktól, annak határa és gyorsasága jelentősen függ a környezettől. Növekedésük szoros összefüggésben áll a lakóhelyükön uralkodó környezeti tényezőkkel. Elsősorban a táplálék mennyisége és a rendelkezésre álló élettér nagysága van döntő befolyással. Ennek megfelelően az egyes élettérben uralkodó viszonyok hatása alatt fejlődésük különféle módon alakul. Viszonylag törpék és óriások alakulhatnak ki ugyanazon évszázadhoz tartozók között is.

A dunai galóca, mint általában a legtöbb lazacféle, a környezeti tényezők hatásaira igen erősen hat vissza. Növekedése az egyes lakóhelyek szerint nagyon különböző, annyira, hogy egyesek tájfajtaikat különböztetnek meg közöttük. Ennek a megkülönböztetésnek jogosságára egy későbbi fejezetben még kitérünk.

Növekedésére vonatkozólag is aránylag keveset tudunk. Ez a sajnálatos körülmény állományának az utóbbi évtizedekben történt nagymérvű megfogyatkozásával magyarázható. Növekedésével újabban Seez foglalkozott. Megállapításai szerint a galóca növekedése jobb, mint azt Haempel leírta. Az Inn, Isar, Alz, Lech és Ammer folyókban élő halak életük első hat évében a következő átlagos növekedést mutatják: I. évben 19.5 cm, II. évben 38.5 cm, III. évben 56.8 cm, IV. évben 74.1 cm, V. évben 89 cm, VI. évben 104.1 cm.

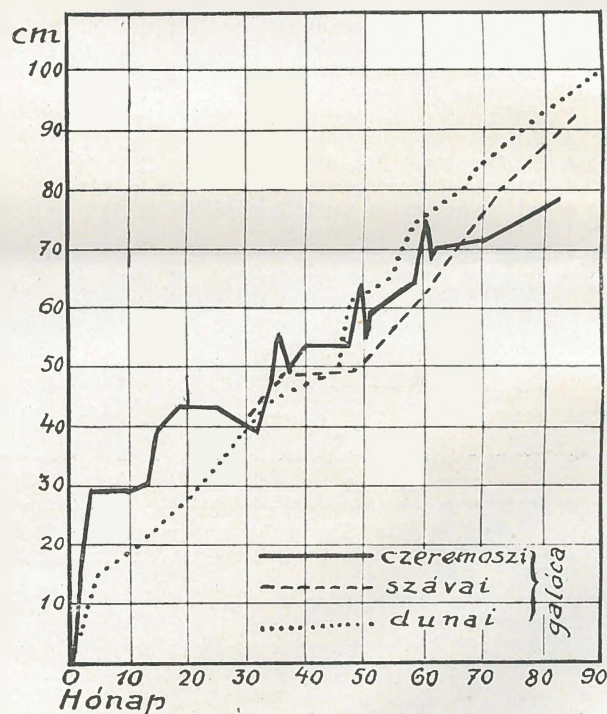
A közölt méretek megegyeznek Pölzl megfigyeléseivel is. Szerinte a dunai galóca az első évben 18 cm, a második évben 35—40 cm, a harmadik évben

55 cm hosszú. Súlyára vonatkozóan pedig a következőket tapasztalta: a tavasszal kikelt ivadék öszel 12—15 cm és 100—140 gr, a következő öszel tehát 18 hónapos korában 400 gr, a harmadik évben, tehát harminchónapos korában 500—700 gr nehéz.

Köttl szerint a galóca növekedése a Turóc-folyóban: az I. évben 20—24 cm, a II. évben 0.8—1 kg, III. évben 2.5—3.50 kg, a IV. évben 6—7.

Kulmatycki (1935) a Pruth-folyóból galócák nevedekéséről a következő adatsort közölte: I. évben kb. 18 cm, a II. évben kb. 32, a III. évben 49 cm.

Munda (1925—26-ban közölt vizsgálatai a Száva és Leibach (Ljubljana) galóciára vonatkoznak. Ő gazdag anyagot vizsgált meg (527 példányt). Eredményei

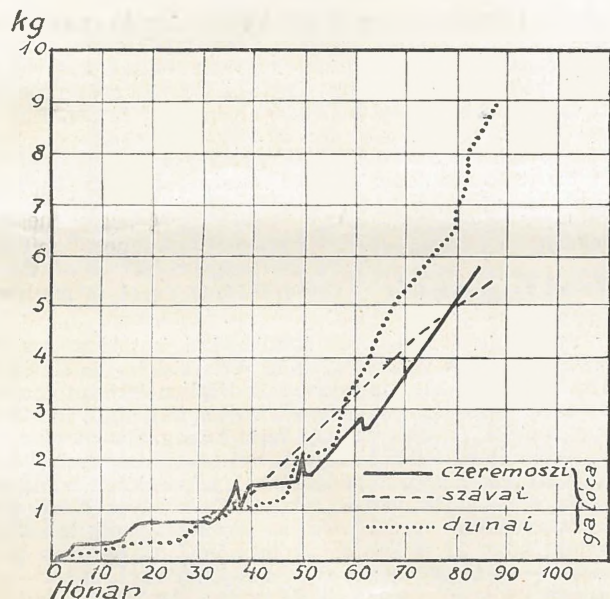
8. ábra. A dunai galóca hosszúsági növekedése a különböző folyókban. — Kulmatycki után.

általában egyeznek a régebbi megállapításokkal, úgyhogy az a kép, melyet a tudomány a dunai galóca növekedéséről alkotott magának, részletesnek és biztosnak mondható.

Munda vizsgálatait Kulmatycki (1935) összehasonlította Haempel régebbi (1910—11) adataival, melyet a Duna felső folyásában élő galócák növekedésére vonatkozólag szerzett, azokkal az eredményekkel is, melyeket ő maga a czeremoszi galóca növekedésére vonatkozólag megállapított. Ezt a három adatot a hosszúsági és súlybeli növekedésre vonatkozólag grafikonokon rögzítette (8. és 9. ábra.)

Az összehasonlítás azért érdekes, mert a dunai galóca elterjedési területének három, egymástól nagyon távol eső részén élő egyedekre vonatkozik. A Szávában és Czeremoszban élő galócák növekedésében van némi eltérés. A czeremoszi galóca életének negyedik évétől a hatodikig hosszúságban gyorsabban növekedik, de ezen túl a szávai galóca túlszárnyalja. Amde a czeremoszi galóca súlybeli növekedése a negyedik életévtől kezdve súlyban visszamarad a szávai galóca mögött.

Az ábrákból látható, hogy a Duna felső folyásán élő galócák növekedésében is van eltérés a szávai és czeremoszi galócák növekedésétől. Ez is meg-

9. ábra. A dunai galóca súlybeli növekedése a különböző folyókban. — Kulmatycki után.

erősíti azt a régi tapasztalatot, hogy ugyanannak a folyónak különböző mellékveizeiben élő ugyanaz a halfaj nem mutat teljesen egyforma növekedést sem testhosszúságban, sem súlyban. Ez természetes is. Hiszen az élethez szükséges élettelen és élő környezet feltételei nem mindenütt egyformák! Az élőlények élete elsősorban az élettérrel függ s olyanokká kell válniuk, amilyenekké az élettér sokféle tényezőinek hatásai alatt lenniök sikerül!

(Folyt. köv.)

Magyar halászati szakirodalom

(1916—1940)

Írta: Dr. Lukács Károly.

(Folytatás.)

1. ABONYI SÁNDOR: A repülőhalak repüléséről. TT. K. 1928, p. 251—3.
2. ÁBRAHÁM AMBRUS: Adatok az édesvízi csontoshalak (csuka, compó, menyhal) fali ducsejtjeinek ismeretéhez. ALL. K. 1933, p. 63—79.
3. ALAPI GYULA: A csallóközi halászat története. Komárom, 1933, 170 old. Ism. Lukács Károly, H. 1940, p. 5.
4. ANGGI CSABA GEYZA: A horgászsport művészetéhez. H. 1921, p. 40. Rk.
5. — : A halászbarméter. H. 1924, p. 37. Rk.
6. — : Újabb hír a pézsmapocok magyarországi elterjedéséről. TERM. 1933, p. 179. Rk.
7. — : A pézsmapocok térhódításához. TT. K. 1933, p. 493. Rk.
8. ANONYMUS: A Balaton áradása és a halászat. H. 1916, p. 8. Rk.
9. — : „Fogosch“ Berlinben. H. 1916, p. 19. Rk.
10. — : A stettini Haff és a Balaton. H. 1916, p. 15—16. C.
11. — : A rákról. H. 1916, p. 35—6. C.
12. — : Pontyivadék forgalmunk 1915/16. H. 1916, p. 87—88. C.
13. — : Levél a Velencei tórról. H. 1916, p. 105—106. C.
14. — : (K.) A Bódeni tó halászata (összehasonlítva a Balatonnal), 1914—1916. H. 1916, p. 117—19, 129—30. C.
15. — : A halpiac helyzete. H. 1916, p. 185—89. C.
16. — : Az őszi pontyivadékról. H. 1916, p. 199—200. C.
17. — : A halak szállítása. H. 1916, p. 205—07. C.
18. — : (T.) Célszerű haltartó. H. 1916, p. 227. C.
19. — : A ponty kifogása etetőtak segítségével. H. 1917, p. 24—5. C.
20. — : A zsenge pisztrángivadék etetése. H. 1917, p. 33—5. C.
21. — : A hal árát befolyásoló tényezők. H. 1917, p. 43—44. C.
22. — : A drágaság. H. 1917, p. 58—59. C.
23. — : A porosz halászati törvény végrehajtási rendelete. H. 1917, p. 91. C.
24. — : A halforgalom és a halárak szabályozása. H. 1917, p. 177—80. C.
25. — : A Skutari tórról. H. 1918, p. 111—13. C.
26. — : A halászati bérszerződésekről. H. 1918, p. 119—20. C.
27. — : A hal Németország gazdálkodásában. H. 1918, p. 125—27, 133—35, 142—43. T.
28. — : Tengeri halászat Fiume környékén. H. 1918, p. 128—29, 152—53. C.
29. — : A halászat értékének emelkedése. H. 1918, p. 168—69. C.
30. — : Nagy bogárrajzás a Balaton felett. H. 1938, p. 63. Rk.
31. — : Kimutatás a halászati társulatokról. H. 1940, p. 62—3, 70—71.
32. — : Erdély. H. 1940, p. 73. Rk.
33. — : Forgó halászháló a Tiberisen. TT. K. 1925, p. 550. Rk.
34. — : A keszegekről. SPH. 1936 okt. C.
35. — : A Magy. Biol. Kutatóintézet szervezeti, ügyviteli és igazgatási szervezete. Bp. Egyet. Nyomda, 1936, 8. old.
36. — : A M. B. Kutatóintézet ismertetése és 1928—29. évi jelentése. Tihany, 1930, 28. old.
37. — : A M. B. Kutatóintézet évi jelentései az 1930—1940. évekről. Minden évben 16 oldal. Tihany, az intézet kiadása.
38. — : The Hungarian Biological Research Institute in Tihany. NATURE, 1928.
39. — : A bánhidai sporthorgász-tó. Több cikk, képekkel a V.—H. 1936. évfolyamában.
40. ANTALFFY GYÖRGY: A halivadék védelme és a halászat tilalom. H. 1932, p. 20—21. C.
41. — : A folyami halászat. H. 1938, p. 49—50. C.
42. ANTIPA Gr. prof.: Az Alduna haltermelésének biológiai alapjai és mechanizmusa. Ford. Schiller Rezső. SPHT. 1933, és különnyomatban, 30 old. Ism. Unger E., H. 1934, p. 91—2.

43. ANTOS ZOLTÁN: Süllőhorgászás a tétényi mólón. SPHT. III. 1928 jan.
44. — : Mulatságos horgászepezidók. SPHT. V. 1929, okt.
45. — : Téli pontyhorgászás. SPH. 1936. márc.—ápr.
46. — : Halászbötkök karbantartása és javítása. SPH. 1936 jún.
47. — : A horgászsíneg és karbantartása. SPH. 1936 aug.
48. — : Drága-e a horgászbérlés Magyarországon? SPH. 1936. okt.
49. — : Nem a Balatonon nyaraltam. SPH. 1938 nov.
50. — : Kereső pontyhorgászat. SPH. 1938 dec., 1939 jan. és febr.
51. — : „Szerelőműhely“ rovatban számos cikk SPH. 1938. és 1939. évf.
52. — : „Kezdő horgász ABC-je“ rovatban több cikk SPH. 1939-40. évf.
53. — : Legyes horog az önök ellen. SPH. 1939. aug.
54. — : Lillafüredi horgászélmények. SPH. 1940. aug.—szept.
55. — : Horgászsabályok, horgászbabonák. V.—H. 1935, 11. szám.
56. — : Miért nem harap a ponty? V.—H. 1935, 12. és 14. sz.
57. — : Horgászás az amerikai fejen átdobó készséggel. V.—H. 1935, 15. sz.
58. — : A horgok alakjáról. V.—H. 1935, 16. sz.
59. — : Bambusztól az acélbetétes ragasztott botig. V.—H. 1935, 17.
60. ARNDT W.: Balkanspongilliden, mit einer Bemerkung über ungar. Kolonien von Spongilla Carteri. ZOOL. ANZEIGER. 56., p. 74—81. T.
61. — : Die Spongillidenfauna Europas. ARCH. HYDROB. 17. p. 337—365. T.
62. ARROS JENŐ: Torzultfejű halak. DEBR. SZLE. 1938, 89—90. Rk.
63. AUER KÁROLY: A szobaakváriumokról. TERM. 1920, p. 13—15.
64. — : Utolsó tengeri utam (Szerző az Állatkert felügyelője s az akváriumi állatok beszerzője volt.) TERM. 1920, p. 91—3.
65. — : A szőf.-i állatkert tengeri akváriuma. TENG. 1926, p. 22—9.

(Folyt. köv.)

A délvidéki halászati szövetkezetekről

A magyarországi halászat modern alapokra való helyezéséért megindult számtalan mozgalom között — főleg gyakorlati szempontból — különös figyelmet érdemel az a szervezkedés, amelyet a visszafoglalt Délvidék halásza indítottak meg szociális helyzetük megjavítása érdekében. Ennek a mozgalomnak eredményeként eddig 18 halászati szövetkezet alakult és kezdte meg működését.

A szövetkezetek létrehozásánál a hangsúly természetesen az egyedek gazdasági érdekeinek a kölcsönös együttműködés alapján való előmozdításán volt, ez a gondolat alakította ki a szövetkezetek működésének elvi és gyakorlati kereteit.

Az alapszabályok szerint a halászati szövetkezetek célja: (a) halászati területek közös hasznosításának és gazdaságos kihasználása, a halászatnak egységes irányítás mellett való közös gyakorlása; b) fogott halak eladásának, szállításának és esetleg feldolgozásának megszervezése; c) a halászati szerszámok, eszközök, a haltenyésztéshez és halászatához szükséges anyagok és eszközök közös beszerzése, karbantartása, tökéletesítése és elosztása; d) nemes halfajok tenyésztése, az ezekkel való halásztás céljaira ivóhelyek, keltetőhelyek létesítése és erre alkalmas területek bérebevétele.

Látható, hogy a célkitűzések olyanok, amelyek nem csupán a szövetkezet, illetve a benne tömörült egyének gazdasági előmenetelét szolgálják, hanem legalább is éppoly mértékben megegyeznek a halászati törvénynek az okszerű halászati gazdálkodás szempontjából támasztott követelményeivel is. Így válik egy kisebb közösség érdeke a nagyobb közösség, az állam, a társadalom érdekévé is.

A kitűzött célok hathatósabb előmozdítása céljából a halászati szövetkezetek Újvidék székhellyel saját központi szervezet hívtak életre „Délvidéki Halértékesítő Szövetkezet“ néven, amely az anyagbeszerzésen és elosztáson kívül ellátja a tag-szövetkezetek érdekvédelmét és a földművelésügyi kormányzat megbízásából ellenőri működésüket és számvételüket. Maguk a tag-szövetkezetek a horgászó községekben és városokban működnek: Alsókabod, Bács, Bácsföldvár, Bácsordás, Begecs, Csurog, Dunagárdony, Gombos, Nádajla, Óbecse, Sajkáslak, Szabadka (illetve Pálicsfürdő), Szenttamás, Szond, Tittel, Zenta, Zombor és Zsablya.

A szervezkedés megindítása óta eltelt másfél esztendő teljesen igazolta a halászati szövetkezetek életrevalóságát, létjogosultságát, sőt szükségességét.

Ami elsősorban a szociális célkitűzéseket illeti, etekintben talán említeni sem kell, mit jelent a kishalász részére az a változás, amely a szövetkezet révén munkájának teljes ellenértékéhez hozzájut, szemben a régi időkkel, amikor a bérlő (fisér) részére 35—40-edéből halászott — saját szerzésével — a horgász részére 18-19-éből halászott. A megalkult 18 szövetkezet közül máris 15, mint önálló jogi személy saját bérlőterülethez jutott. Az állam és a társadalom szempontjából nem lehet közömbös, hogy ez a szociális felemelkedés mintegy 800 hivatásos kishalászt érint, akiknek legtöbbje család, 3—4 sőt ennél is többgyermekes ember. A szövetkezet gátat emelt az ősi halászlend sajnos tapasztalható pusztulása elé. S ha még hozzátesszük, hogy a szociális felemelkedés nemcsak gazdasági, hanem kulturális előmenetelt is jelent, teljességgel igazolva láthatjuk a cél fontosságát.

A halászvízeknek közvetlenül a hivatásos kishalászok részére történt juttatása, a szövetkezeti rendszer életrekelte, azonban nemcsak szociális vonalon termette meg hasznos gyümölcsöt, hanem előnye kezdnek kibontakozni a magasabb érdek, az okszerű, helyes halászati gazdálkodás szempontjából is. Nem tagadható tény, hogy folyóveizeink hajdan oly bőséges halállományának nagymértékű csökkenése nem csupán a folyószabályozásoknak vízszennyezéseknek stb. tudható be, hanem a halászatot nem egy esetben meggazdagodásra alkalmas üzleti vállalkozásnak tekintő, nem hivatásos bérlő (fisér) megmondolása nélküli gazdálkodásának is. A halászati gazdálkodás szempontjából annyira káros vállalkozói mentalitást — amelyet némelyek rablógazdálkodásnak szoktak nevezni, — a szövetkezeteknél felváltotta az östermelői lelkeségben gyökerező magasabb hivatástudat, mondhatnánk, a modern formákban feltámadt céhrendszer által képviselt közösségi érdek érvényesülése az egyén szertelen törekvéseiben alátámasztja a halászati törvények rendelkezéseit, a bérlői szerződés kikötéseit és a hivatalos ellenőrzés külső fegyelmezésén túlmenően, önként vállalt belső szövetkezeti kötelemet, az önellenzés hatalmas tényezője, melynek értéke éppen az okszerű halászat megvalósítása szempontjából felbecsülhetetlen. A szövetkezeti tag, miután tudja, hogy a halállomány rovására igyekezett megkárosítani, hogy magát a kiuzsorázásért kárpótolja, addig a szövetkezetben azon van, hogy a kártevő kiküszöbölődjék. E tekintetben több délvidéki halászati szövetkezet szigorú intézkedésével hasznos példát mutatott.

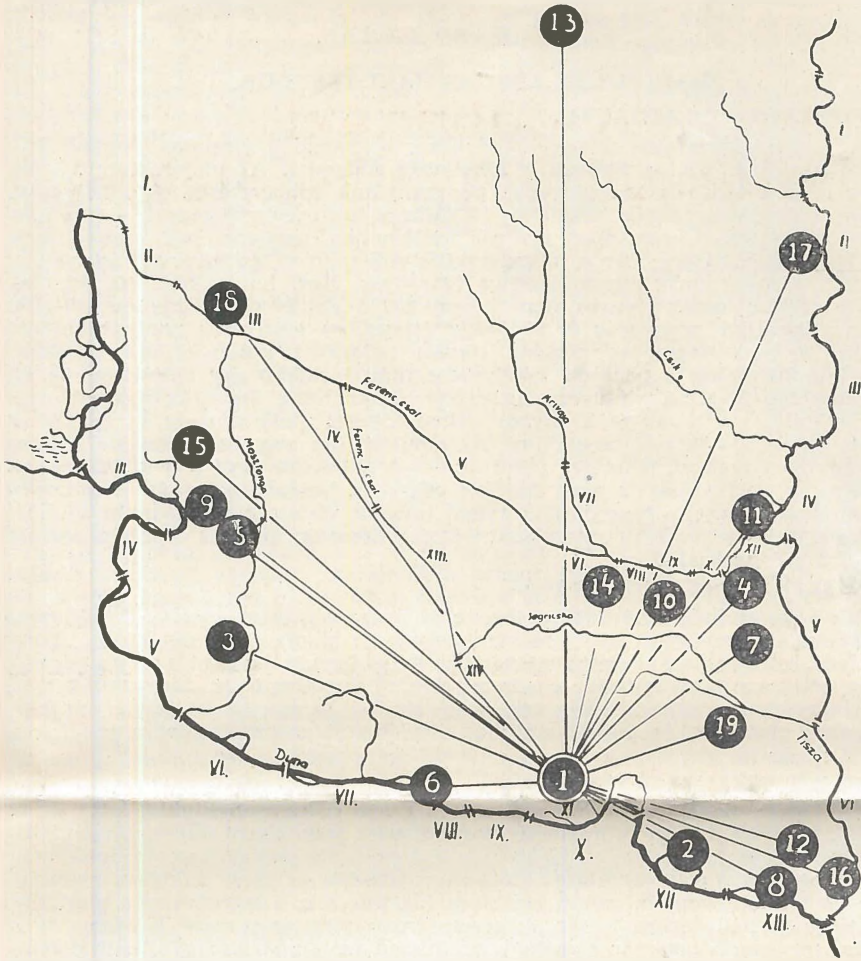
A szövetkezeti szervezet teljesen bevált az anyagellátás terén is. A Délvidéki Halértékesítő Szövetkezet 1943-ban mintegy 100.000 pengő értékű, a halászat folytatásához szükséges anyagot osztott szét tag-szövetkezeti közt. Bár a háborús viszonyok lehetetlenné teszik a százszázalékos ellátást, a szövetkezeti szervezkedés nagy jelentősége nyilvánvaló, ha tisztában vagyunk vele, hogy mit jelent az anyagokkal és eszközökkel való ellátás a termelés folytonosságának szempontjából. A szétszórtan élő, magukra hagyatott, szervezetlen kishalászok anyaggal való ellátása távolról sem történhetik meg olyan rendszeresen, mint a szövetkezeteknél, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy többnyire zárolt anyagokról (kenderfonál, kátrány, récgalic, gumicsizma stb.) van szó. E téren tehát a szövetkezetek az egész termelést érintő, magasabb feladatot teljesítenek és nem véletlen, hogy a földművelésügyi kormányzat az anyagkiosztást ott, ahol szövetkezetek vannak, ezeken keresztül végzi. A kishalász anyagbeszerzése a szövet-

kezetnél pénzügyi szempontból is jobban biztosítva van, miután ezek a szövetkezetek a forgalmuk bizonyos %-át kitevő anyagbeszerzési alapot létesítettek a bérleti és egyéb alapok mellett. Meg kell említenünk, hogy egyes szövetkezetek szociális alapot is teremtettek a munkaképtelen, öreg halászok támogatására. Ez az alap egyetlen év filléreiből egy jobban megalapozott szövetkezetnél elérte az 1000 pengőt.

Van a délvidéki halászati szövetkezeteknek még egy igen fontos tapasztalata, azt is mondhatnánk előnye, mely semmiképpen sem hozható be bármely más rendszer mellett s ez a bérleti időtartam vitás kérdésének megnyugtató rendezési lehetősége éppen a helyes halászati gazdálkodás megvalósításának szempontjából. Nem vitás, hogy a bérlő, rövidlejáratú bérlet mellett nem hajlamos nagyobb beruházásokra, mert attól tart, hogy a következő bérbeadásnál bérletéből kiesik. Ha pedig hosszabb időtartamu bérletről van szó, a szövetkezet összehasonlíthatatlanul több biztosítékot hord magában a helyes gazdálkodás követelményeihez való alkalmazkodás szempontjából, mint egy magánbérlő, miután a szövetkezet vezetésében az önkormányzat keretei között a szükséges változtatás bármikor eszközölhető. Ne feledjük el, hogy bármint változik a bérlő személye, a halászok ugyanazok maradnak, odaköti őket sorsuk, hivatásuk és így végeredményében csak a vezetésről van szó. A fejlődés a szövetkezeti örökbérletek felé mutat, melynél a községekkel határos halászvizeknek a csak halászatból élő halászok részére való juttatása kifejleszti a hivatástudatot, a helyes gazdálkodásnak minden paragrafus-nál erősebb kötelmet jelentő tényezőjét.

A délvidéki példa megérdemli az illetékesek legnagyobb figyelmét, s mindenképpen kívánatos, hogy a kísérleti állapoton ma már túljutott mozgalomról az ország összes halászlai és a halászat lelkes barátai értesüljenek.

(f. s.)

1. A Délvidéki Halértékesítő Szövetkezet. Újvidék, a 2—19. alatti halászszövetkezetek központja. 2. Alsókaboli-, 3. Bácsi-, 4. Bácsföldvári-, 5. Bácsordasi-, 6. Begecsi-, 7. Csurogi-, 8. Dunagárdonyi-, 9. Gombosi-, 10. Nádajlai-, 11. Obecsei-, 12. Sajkáslaki-, 13. Szabadkai-, 14. Szenttamási-, 15. Szondi-, 16. Titeli-, 17. Zentai-, 18. Zombori-, 19. Zsalyai-halászati szövetkezet. (A római számok a halászati üzemszakaszbeosztást jelzik.)

Pisztrángthenyésztési tanfolyam

A háborús és gazdasági nehézségek ellenére sikeresen zárult az immár ötödik, pisztrángthenyésztési tanfolyam. Az Országos Halászati Felügyelőség az Országos m. kir. Halélettani és Szennyvízvizsgáló Intézettel karöltve a 161.280/1944. VIII. B. 5. F. M. rendelet alapján (megjelent lapunk múlt havi — 3-ik — számának 27. oldalán) rendezte a tanfolyamot. Az elméleti bemutatásokkal, gyakorlatokkal és vetítettképekkel fűszerezett előadásokat Budapesten a Halélettani Intézetben tartottuk meg, míg a tulajdonképeni pisztrángthenyésztési gyakorlati kiképzést a garadnai állami pisztrángos tógazdaságban nyerték hallgatóink.

A tanfolyamon 23-an vettek részt. A besztecei, miskolci, máramarosszigeti m. kir. Erdőgazgatóság, Szilágyi vm. Halászati Társulatának kiküldöttein kívül a pisztrángthenyésztés iránt érdeklődő sporthorgászok is a tanfolyam lelkes hallgatói voltak. Résztvevőink: Dr. Desseő Zoltánné (Budapest), Balogh Dezső kir. erdőtanácsos (Tökés), Berényi József okl. gépészmérnök, ny. áll. őrnagy (Budapest), Ecsedy László kir. segéd-erdőmérnök (Turja-Polena), dr. Gerlay Arnold kir. főerdőmérnök (Óradna), Géressy Albert telekkönyvvezető (Máramarossziget), Gombos Lajos kir. főmérnök (Budapest, F. M. Halászati ü. o.), dr. Jászfalussy Lajos egyetemi tanársegéd (Kolozsvár), Dr. Németh Ferenc árvaszéki ülnök, halászati társulati igazgató (Zilah), Pál Tamás Mihály hentes és mészáros (Budapest), Sváb Imre kir. se-

géd-erdőmérnök (Ungvár), Szelestey Béla tisztviselő (Pestszentlőrinc), Vince Imre postaműszaki ellenőr (Budapest), Wessely Róbert kir. erdőmérnök (Diósgyőr) és az erdőri személyzeti létszámából: Bognár Imre, Bretán Illés, Dudás Lajos, Gyurgya István, Hartl Gusztáv, Kelemen Ferenc, Pich Viktor, Varga Ferenc, Veress Albert.

A tanfolyam előadói voltak a Földművelésügyi Minisztérium Halászati Ügyosztálya, az Országos Halászati Felügyelőség, és az Országos m. kir. Halélettani és Szennyvízvizsgáló Intézet részéről: dr. Maucha Rezső kísérletügyi főigazgató, egyetemi c. ny. rk. tanár (tanfolyam megnyitása), dr. Unger Emil kísérletügyi főigazgató, egyetemi magántanár (Körséta az Országos Mezőgazdasági Múzeumban), Papp Anna kir. főadjunktus (Halbetegségek, halelenségek), Kontur György kir. műszaki tanácsos (a halászati törvény és a halászati igazgatás, pisztrángfélék mesterséges tenyésztése és a tógazdaságok berendezései), Clair Gyula kir. főmérnök (az m. kir. kincstári erdőségek halaszvi-zei és azok halállományának gyarapítása, a pisztrángthenyésztés fejlesztésének jelentősége és irányelvei), ifj. Dr. Szabó Zoltán kir. fővegység (a víz körútja a természetben, a pisztrángthenyésztésnek megfelelő vizek kémiai és fizikai jellemzői, vízvizsgálati módszerek és kémiai gyakorlatok), dr. Jaczó Imre kir. asszisztens (a Magyarországi halfajok, a pisztrángféle halak, a halak tápláléka, biológiai bemutatás és gyakorlatok, hal-

boncolás és helyszíni vizsgálatok), dr. Darvas Rózsa kir. fővegység (kémiai gyakorlatok).

Meghívott és felkért előadók: dr. Varga Lajos ny. ezredes, egyetemi c. ny. rk. tanár (természetes pisztrángos vizek gondozása), dr. Vasvári Miklós (halak madárellenségei, a Madártani Intézet megtekintése), Vásárhelyi István főerdőr (költőedények kezelése, mesterséges fejés és ikrazvizsgálat, ráktelepítés, pézsmapocok ismertetése).

A sikeresen lezárult ötödik pisztrángthenyésztő tanfolyam hallgatóságának, mint az előző négy tanfolyaménak is, remélhetően teljesül végre az a kívánsága, hogy a rövid, mindössze 12 napos, tömör tanfolyam sokoldalú előadásainak anyaga jegyzet alakjában is megjelenjék, minthogy a tanfolyamok alkalmával kiosztásra kerülő segédletek (különböző szakkönyvek és ismertetések) csupán egy-egy részletét tartalmazták a hallgatónak és látogatónak.

Sz. Z.

Süllőivatás telelőben

Bár már minden előkészület meg kellett volna tenni a süllőívás előkészítésére és szállíthatására, ennek ellenére mégis előadom az előzetes tennivalókat; ha azokkal ezébben már nem is élhetünk, hogy legalább a jövő évi munkaprogramba beilleszthető és hasznosítható legyen.

Első tennivaló az őszi lehalászat alkalmával kiválasztani a megfelelő, lehetőleg 1 és fél kg-osnál nehezebb (tejes kisebb is lehet) törzshalainkat. Ha az elhelyezési viszonyok megengedik, úgy már ősszel nemek szerint válasszuk külön törzshalainkat és ivásig elégséges táplálékról gondoskodjunk.

Amennyiben a helyszíne ezt meg nem engedné, úgy március első felében, amikor már telelőnk egy része a pontyraktározás alól felszabadul, a szétválasztást feltétlenül végezzük el, mert megtörténhet, hogy márciusi kedvező időjárás esetén süllőink leivnak és a rendes ivási időszak kezdetére üresen találjuk őket.

Süllőinkkel bánjunk kíméletesen, még rövidebb úton is a dörszölődés és törődés elkerülése miatt vizes edényben szállítsuk. Óvatosan bánjunk süllőinkkel azért is, hogy kezünkön sebet ne ejtsenek, t. i. a süllő által okozott sérülés, szúrás nagy kellemetlen és hosszú ideig gyógyuló sebet okozhat.

A kiválasztott törzshalaink után egy ikrás — egy tejes párosítási arány szerint, — kellő gondosság mellett előkészítve az ivatást, — a süllő párok 70—80%-tól várhatunk olyan fészkeket, melyek teljes értéket képviselnek.

Az ivatásra kiválasztott telelőinket április első napjára, az ivás kezdetére a növényzettől, továbbá mindenféle halféleségtől takarítsuk ki és a karóra erősített cca 50—60 cm átmérőjű vesszőkorongra erősített fűzfagyökérből készített fészket helyezzük sorba a telelő oldalára és fenekére úgy, hogy 1—1 fészkek között 20 cm-nél nagyobb távolság ne legyen és a fészkek ne legyenek maagsabban 10 cm-nél a talajszinttől. A fészkekkel elsősorban természetesen az esetleges gyökeres és kemény partot, továbbá feneket fedjük be, a gyökérmentes iszapos részeket, ha van bőséges fészkekanyag, be lehet fedni, de mellőzhető is. Hangsúlyoznom kell annak fontosságát, hogy a fészkeket minél nagyobb számban kell felhasználni ugyanarra, hogy az ivásra számbajöhető helyek teljesen takarva legyenek a fészkektől. Tehát a fészkekkel kibélelt telelőt április első napjaiban benépesítjük úgy, hogy 2—3 négyzetméter (ez csak tájékoztató szám) vízfelületre egy pár süllő jusson és töltsük meg a telelőt úgy, hogy 80—100 cm mély víz legyen benne. A telelőbe tegyünk be egy kis csónokot.

A süllők kihelyezését követő második napon eresszük le a vizet a telelőről annyira, hogy süllőink vízhiány miatt ne szenvedjenek, így megvizsgálhatjuk van-e már ikrával megpakolt fészkek, ugyanakkor figyelemmel legyünk arra, hogy melyik fészkek mosott. T. i.

mieelőtt a süllőanya lerakja ikráját, a süllőpár az általa kiválasztott fészket hasuszonyával tökéletes tisztára mosja. Ezeket a mosott fészkeket megjelöljük s a következő nap nem eresztjük le a vizet a telelőről, hanem a csónak segítségével a megjelölt fészkeket felemeljük megállapítandó, megtörtént-e az ivás, ha nem, visszahelyezzük ugyanoda, ugyanolyan mélyre. Erre az esetre van szükség a fészkek illetve fészkek karóinak pontosan sorban való letűzésére, hogy a víz alól kiemelt fészket eredeti helyére tudjuk visszahelyezni. Ilyen módon különösebb zaklatás nélkül mindennap megállapíthatjuk az eredményt. Tehát egyik nap leeresztjük a vizet a másik nap csak a mosott fészkeket vizsgáljuk mindaddig, míg az ivás be nem fejeződik. A kiemelt fészkek helyébe természetesen másikat helyezünk el, vagy a már előre elkészített, vagy a süllők által kevésbé látogatott helyekről elvett fészkekből. A süllőfészket ha kihelyezzük, ajánlatos a kártevők ellen egy 10—15 cm magas belméretű, erre a célra készített ritka fonású kerék kosárba helyezni és néhány karó segítségével cca 50 cm mély vízbe elhelyezni. A süllő pár a lerakott

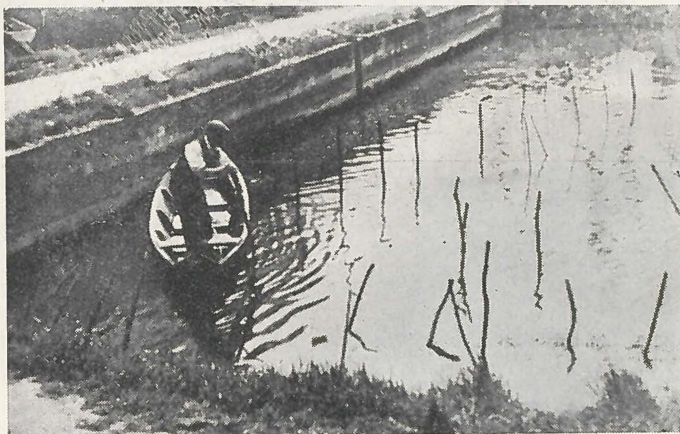

Süllő fészkek, tele ikrákkal (Tata 1943.)
Fotó: Kontur György.

ikrát néhány napig őrzi, így ha az ikrát alóla a fészkekkel elveszük s a védelem lehetőségétől a süllőpárt megfosztjuk, indokolt a védelemről mesterséges módon gondoskodni.

Amennyiben az ikrát vasuti szállítással szükséges rendelkezési helyére juttatni, úgy azt ládában kell szállítani. A süllőikra szállítóláda készítése téli munka. A láda és a fészkek készítésénél vigyázni kell arra, hogy a fészkek a ládában elhelyezhető legyen, azaz a fészkek méreteihez mért nagyságú ládákat kell készíteni. A fészkek készítése téli végű munka.

A süllőikra csomagolására közönséges ládika is megfelelő. A láda fenekére

Süllő fészkek felnézése gr. Esterházy uradalom tatai tógazdaságának teletetőjében, a volt várárokban. Fotó: Kontur György.

nedves mohát helyezünk, erre rögzítjük a fészket közvetlenül fölötté 5—8 cm légtérrel hagyunk, a légtér felett keresztbehelyezett lécekre ismét nedves mohát teszünk, melyet a tetővel szorítunk le. A ládában levő levegő párásan tartása miatt használnjuk a nedves mohát, melyet jó előre alaposan mosunk ki és a ládával együtt hűvös helyen tartjuk. A legalkalmasabb vonatindulása előtt, közvetlenül hűvös helyen csomagoljuk. Szállításoknál súly helye-

zendő arra, hogy a becsomagolt fészket ne érje napfény.

Ha a süllőivartás terén szerzett s fent röviden leírt tapasztalataim talán nem elég részletesek és nem nyújtanak tökéletes felvilágosítást mégis merem ajánlani irányvonalnak mindazoknak, akik még ezideig ezzel nem foglalkoztak, akik pedig jártasak már e tekintetben, talán találnak olyan tanácsos, amely a jövőben felhasználható.

K. M.

Széleskárász — keskenykárász

A kárász kétalakuságával DR. ZILAHY-SEBESS G. foglalkozott a HALÁSZATI 1938. évfolyamában (p. 2—4, 11—12, 23—24.). Végeredményben oda nyilatkozott, hogy „A széles- illetve alacsony termet valószínűleg szülőkről utódokra öröklődik és ha ez így van, abban az esetben a keskenykárászt legalább mint varietást el kell különíteni rendszertanilag a széleskárásztól”. Erre nézve igen érdekes megfigyelésekre nyílt alkalmam s ezekre támaszkodva, már előre kijelenthetem, hogy a keskenykárász nem varietás, hanem a széleskárász rosszul táplált alakja.

Pár évvel ezelőtt, késő ősszel, nagyobb mennyiségű kárászt kaptam egy alföldi, talajvízből keletkezett tógazdaságból. Az érkezett kárászok mind szélesek voltak. Ezek nagyobb részét, zsufolva, egy tápláléksegény és télen befagyó tóba helyezték el, míg kis töredéke egy másik, igen táplálék-dús és télen be nem fagyó tóba került.

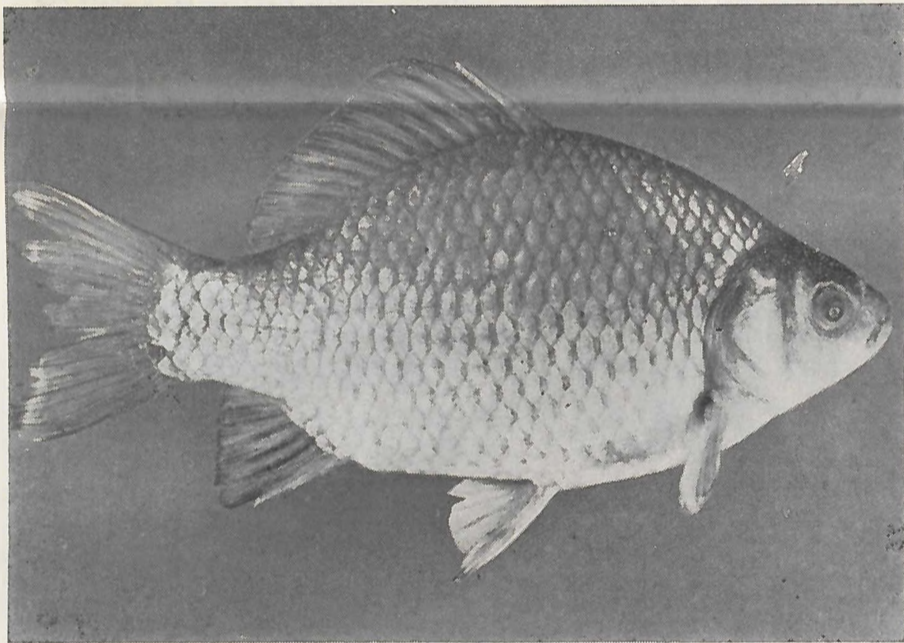
Tavasza már az első tó állomá-

nyának nagy százaléka keskeny lett és ennek megfelelően össz-súlyban is lényeges apadást mutatott, míg a másik tóé megmaradt szélesnek és jelentős súlygyarapodást ért el.

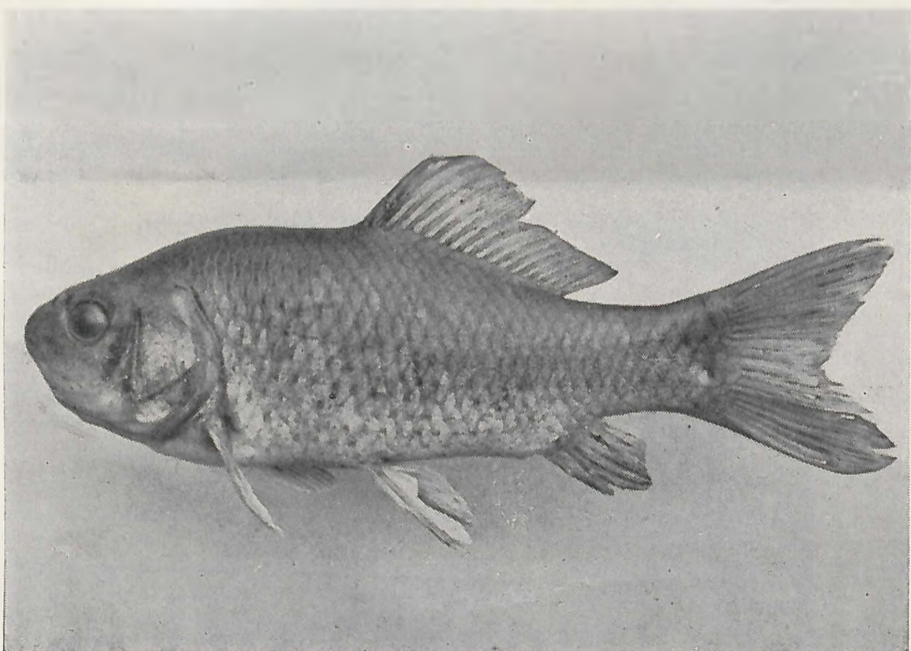
Nyáron mind a két tóban leívtak. Az ivadékok mind szélesek. Ezekből négy akváriumba egyforma mennyiséget helyeztem el. Kettőben mind a széles, mind a keskeny ivadékokat, bőségesen, míg a másik kettőben levőket hiányosan tápláltam. A bőven táplált mind szélesek, míg a koplaltatottak mind keskenyek lettek, tekintet nélkül arra, hogy szüleik milyenek voltak.

Ezenkívül a tavakból közülük még egy, hideg vizű, sebes folyású és kárász szempontjából táplálékban szegény patakba is szabadultak ki. Ezek is mind keskenyek lettek. Viszont ez a patak egy táplálék-dús és fölmelegedő tavat táplál és az oda lejutottak ismét csak megmaradtak szélesnek.

Megjegyzem még, hogy a kes-

1. kép. Széles kárász.

2. kép. Keskeny kárász.

keny alak mind a szabad vízben, mind akváriumban, bő táplálékban, bizonyos idő múlva, nagy százalékban ismét szélessé vált. A keskeny maradt kis százalék pedig elpusztult. Ennek oka valószínűen a hiányos táplálkozás alatt keletkező belső elváltozások, melyek miatt előbb-utóbb el kellett pusztulniuk.

Igen érdekes különben, hogy a zsufolt, tehát keskeny állományból az elhullás rendszeres volt,

míg a táplálék-dús vízben élők közül elhullást nem tapasztaltam.

Parazitológailag külön egyiket sem vizsgáltam. A telepítés első évében azonban mind a két alaknál kerültek galandféregálcával fertőzötték, amiket minden bizonytalansággal eredeti helyükön szedtek fel.

Ismétlem tehát, hogy a keskenykárász nem varietás, csupán a széleskárász rosszul táplált és lesóványodott alakja.

HALÁSZATI ÉV

BARTA KÁROLY, BÁLDY BÁLINT, DR. JÁSZFALUSI LAJOS, L. KISS ALADÁR, N. N., NYÁRY JÁNOS, SÁNDOR KÁROLY, SIMON FERENC, TÓTH JÓZSEF, VÁSÁRHELYI ISTVÁN, közreműködésével szerkesztette:

IFJ. DR. SZABÓ ZOLTÁN.

MÁRCIUS ÉS ÁPRILIS HAVI TEENDŐK.

PONTYOS TÓGAZDASÁG.

Az olvadásos és esős tavaszi időjárásakor a csapadék vizeinket tavaink feltöltésére fordítjuk. Ez az időszak a kihelyezés időszaka. Az időjárástól függően kezdjük meg a két- és háromnyaras pontyaink kihelyezését. A kihelyezést lehetőleg széleskörű időben, legalább +4 Celsius fok esetén végezzük el. Az ivadékokat számoljuk is meg, mert így sok kellemetlen meglepetéstől szabadulunk meg a lehalászás idejére; bár a megszámlálás sok munkát és türelmet igényel. A kihelyezés a takarmány mennyiségéhez igazodjék. Kat. holdanként 400 kg. takarmány etetése esetén vegyes népesítéssel 200 5 dekás egynyaras és 200—200 5 dekás átlagsúlyú egynyaras és 50 dekás átlagsúlyú kétnyaras pontyot helyezünk ki. A hím (tejes) és nőstény (ikrás) halainkat külön-külön válasszuk. A ragadozó halainkat a pontyok kihelyezése után legalább egy héttel tegyük ki, holdanként 20—20-at. A kihelyezés után két-három héttel figyeljük a kihelyezett ivadékok elhullását a tavak szélirányban fekvő töltései mellett, mert itt fogjuk az elhullott halak 60—80%-át megtalálni. Az elhullást, ha még rendelkezünk a telelőben tenyész anyaggal, lehetőleg pótoljuk. — A süllőivartásról l. a külön cikket. — A tavaink trágyázását is most hajtjuk végre, és befejezzük a gát és töltésvédelmi munkákat is. Gondoskodunk a telelő tavaink víztelenítéséről, majd kijavítjuk a kihelyezésnél használt szerszámainkat és eltesszük, mert az őszi lehalászásig nem kerül sor használatukra.

PISZTRÁNGOS TÓGAZDASÁG.

Ha a tavainkról lehúzódik a jégpáncél, megkezdjük az etetést. Az állományukat osztályozzuk és a nyári helyére helyezzük ki. Az előző évi ivadékok feleslegét eladjuk, vagy patakjainkba helyezzük. A lehalászott tavakat az újra népesítés előtt gondosan kitakarítjuk. A mésszel történő fertőtlenítéssel vigyáznunk kell! — A szivárványos pisztráng ivása tart még, tehát az ikratermelést folytatjuk még. — A sebes pisztráng és pataki száibling ivadékokat a költőházból a tavainkba helyezzük már ki.

NYÍLT VIZEK HALÁSZATA.

Sok olyan hegyi patakunk van, melyből hiányzanak a halaink, mert nincs a halaink számára megfelelő búvóhely, tartózkodási hely. Ilyen helyeken igyekeznünk kell mesterségesen megfelelő búvóhelyeket létesíteni. Pl. galyak, ágak bedobásával, melyek fennakadva a kövek között ideális tartózkodási helyeivé válnak a halainknak. — Sebes pisztráng és pataki száibling fogható, míg a szivárványos pisztráng és a galóca, perhal fogása tiltott. A szivárványos pisztráng, majd a galóca és a pér ivása megkezdődhet már a szabad vizeinkben és így az ikra gyűjtéséhez hozzáfoghatunk, természetesen előzetes engedély alapján. — Az orvhalászatokra különösen ügyelnünk kell, mert béka fogása ürügye alatt tetemes károkat okozhatnak az ivó halaink kifogásával. — Az alsóbb vízfolyás szakaszon is gondos népesítést hajtunk már végre. Számításba jönnek halaink közül a hulló, csuka és inkább a fehér halak. Benépesítés csak a jégzajlás után jöhet számba! — Ismerni kell, és gondosan meg kell választani a benépesítésre alkalmas helyeket. Létesítsünk a vízfolyásunk mellett úgy nevezett mesterséges „haltanyákat”.

RÁKTENYÉSZTÉS.

Március és április hónapokban a rákok fogása tilos még, így csak védelmükre szorítkozhatunk. A hideg vízben még nem mozognak és nem is táplálkoznak, ha már kezd a víz egy kissé felmelegedni, megindulnak és táplálkozni is kezdenek.

SPORTHORGÁSZAT.

Horgászfelszerelésünket és ladikunkat teljesen rendbe kell hoznunk. A jó horgász természetszerűen ember, kiméli és védi a halat, tehát nem a hal ellensége. Először mindig ismerjük ki és meg a horgászandó víz természetét, és csak aztán horgásszunk. — Legjobban a fejes domolykóra és a mennyhalra horgászhatunk. A sebes pisztráng úgy márciusban, mint áprilisban már ugrik mű légyre, azonban az igazi sporthorgászás ideje májusban kezdődik. (Főleg a déli, meleg és napsütéses időben próbálkozhatunk eredményesen a műlegyezéssel, sokkal több eredményt érünk el fenékhorgászással, ha a horogra kis halat, vagy földi gilisztát teszünk.)

*

A „HALÁSZATI ÉV” összeállításában segítségemre lévő közreműködők nagy része csak március hóig állította össze a közlésre kerülhető anyagot, miért is ismételtelen (l. 1944. évi 2. szám 21. oldal) kérem az elmaradt áprilisi teendőkkkel együtt a folytatást is e hó végéig!!

RENDELETEK

A HALÁSZATI ÉV TÓGAZDASÁG SZEMPONTJÁBÓL FONTOSABB ÚJABB RENDELETEK KIVONATAI.

Összeállította: Kontur György.

Megjelentek a Budapesti Közlöny 1944. évi januári és februári, a rendeletek után zárójelben közölt számaiban.

A 701.924/1944. K. M. sz. rendelet alapján Csajtay Elemér, pápai lakos 500 kg tógazdasági halat vásárolhat gróf Eszterházy uradalom tatabányai tógazdaságából (pontbeszámítással).

9.000/1944. sz. K. K. M. r. az államvasutak tűzifaszükségletének biztosításáról. (20. sz.) — Minden 10 tonna rak-

súlyú vasuti kocsi után 6 q, 15 tonna után 9 q, 20 tonna után 12 q tűzifát kell az államvasutak vonalain történő szállítás esetén az államvasutaknak felajánlani.

A 330.1944. B. M. sz. r. a pénzbüntetések végrehajtásának egyszerűsítése és meggyorsítása tekintetében intézkedik a rendőri büntető eljárásban. — (22. sz.)

A 203.500/1944. K. K. M. sz. r. a postautalvánnyal feladható összeg és az utánvétel határának felemelése tárgyában. (23. sz.) — Belföldi forgalomban postautalvánnyal feladható, valamint utánvétellel 2.000 pengőig. — Kézi- és betétcsomagok 1.500 P nyilvántartott értékig adhatók fel. (250.150/1943. K. K. M. sz. r.)

Társulatok—Egyesületek

AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET 1944. évi március hó 8-i választmányi ülésén jelen voltak: MANNINGER G. ADOLF, BR. BORNEMISSZA TIVADAR, CORCHUS ZOLTÁN, DR. GÉBERT JÓZSEF, HEINCZ PÁL, V. IL-LÉSSY ZOLTÁN, GRÓF JANKOVICH-BESÁN ELEMÉR, DR. GOSZTHONY MI-HÁLY, KOVÁCS MIKLÓS, KÖHLER GEZA, NYÁRY JÁNOS, DR. PURGLY SÁNDOR, DR. RASKÓ PÁL, RÉPÁSSY MIKLÓS, V. SZILÁGYI IMRE, TÓTH KÁLMÁN, DR. UNGER EMIL, UZONI LÁSZLÓ, ID. ZIMMER FERENC, OROSZ IRÉN, IFJ. DR. SZABÓ ZOLTÁN, KONTUR GYÖRGY. — **Kimentették magukat:** CORCHUS DEZSŐ, ILLIK VIKTOR, DR. MAUCHA REZSŐ. — MANNINGER G. A. megnyitja az ülést, bejelenti, hogy nincs akadálya annak, hogy gr. Jankovich-Bésán József felsőházi tagot újra egyhangúlag elnöké jelölhessük. — DR. GOSZTHONY M. javasolja gr. Jankovich-Bésán Józsefet a választmányba beválasztani. — **ELNÖK:** CORCHUS Z. hozzászólása után javasolja, hogy egy bizottságot küldjünk ki, amely ezt a kérdést is tárgyalja. — **Tagul jelentkeztek:** Szalai Sándor és Kakuk Mihály, Kiskunhalas; Jóljárt Lajos, Tiszaföldvár; Bucsus Mihály, Cibakháza; Tordai István, Gyula; Salli József, Tiszasüly; Páta Ferenc, Kőtelek; őrgrof Pallavicini János, Torna; Szlanyika Ferenc, Nagybaracska; Katona Ferenc és Iván Mihály, Tiszasüly; Dekány Lajos, Tiszaroff; Gruenwald Tivadár, Esztergom; Hajdu Imre, Tiszadob; Vörös István, Hercegszántó; Nagy Sándor, Sérényősziget; Berczely László, Szolnok; Zvadi Alajos, Garaboncz; Tárdi Ferenc, Kisköszeg; Szabó Gyula, Nagydorog; id. Balázs Mihály, Mindszent; Festetics Hg. urad. tőgazdasága, Tarany; Szijj István, Okécske; Bártfai József, Tiszapalkonya; P. Tóth Antal, Bucsa; Szabó József, Pálfa; Kökény Ferenc, Budapest; ifj. Vámos Károly, Sarkadkeresztúr; Vadász Lajos, Géberjén; Fábán István, Tiszamagyalu. — Gosztonyi M., Corchus Z., Köhler G., dr. Raskó P., Kontur Gy., Unger E. hozzászólása után az elnök indítványozza, hogy az OHE a jövőben gondosan bírálja felül az anyagigénylők kívánásainak jogosságát és érdemességét. — **Az 1944. évi márc. 30-i, határozatképtelenség esetén ápr. 19-i évi rendes közgyűlés tárgysorozatának megállapítása.** — **ELNÖK:** Bizottságot javasol kiküldeni az új és B. M.-től az OHE-hez visszaküldendő alapszabálymódosítás és az új jelölés részleteinek megbeszélésére. — id. Zimmer F. és Répássy M. hozzászólása után a bizottság tagjai: Corchus Zoltán, dr. Gébert József, Kovács Miklós, Nyáry János, dr. Raskó Pál, ifj. Zimmer Ferenc, Uzoni László. — **5. Haltakarmányügy.** — KONTUR GY.: A csillagfűrt részbeni pótlására sikerült az OHE-nek a K. M.-től 100 w cirokmagot biztosítani, sikerült a keretet 150 w-ra felemelni. Sajnos csillagfűrtre nem számíthatunk, ezért kénytelenek vagyunk más takarmány után is nézni. Tőrekvésünk oda-irányul, hogy tőgazdaságainkat hozzájuttassuk olyan borsóhoz, amelyet minősége miatt vetési célra nem használhatnak, azonban takarmányértéke és ára céljaiknak megfelel. Egyedül a cirokmagból sikerült komolyabb mennyiséget biztosítani. A takarmányok mind halbeszolgáltatással vannak összekötve. A cirokmag pontszáma 100. A cirok takarmányértékének megfelelően a beszámítás 1:8 arányban történik. A csillagfűrtnél 1:4 arányban kértük a beszámítást. — GOSZTONYI M., CORCHUS Z., MANNINGER G. A., HEINCZ P. hozzászólása után a választmány felkéri KONTUR GY.-t az OHE vezetőjét, hogy a takarmány árakat illetően megfelelően intézkedjen. — KONTUR GY.: A fonál kiutalás terén, nagyon rossz a helyzetünk. A mennyiség igen kevés Sikerült ápr. végéig 1—2 ezer kg házfonalat biztosítani, a gyári fonálnál lényegesen drágább azonban, Megnyugtató, hogy a Szegedi Kenderfonógyár részére sikerült a 3 w tilottkendert biztosítani és előreláthatólag a kenderfonógyárak központi irodájától a zsinog, stb. kiutalást mielőbb megkapjuk. A gyár csak a 100 kg-on felüli tételeket adja ki közvetlenül. — **A házfonal ÁOK ára finomság szerint cca 25—36 P.** — **A rézgálcnál** sikerült ígéretet kapni az Ip. M.-től, kisebb mennyiségű rézgálci kiutalására. — Teljesen le kellett állni a **gumicsizma** kiutalással. — Nagyobb tétel **köszénkátrány** áll rendelkezésre. Kérném, hogy mindenki kátrányigénylését már most adja be. Amit az OHE javasol, azt az Ip. Anyaghivatal kiadja. — **A vadászati osztály** egyelőre elzárkózik a **patron** kérelem teljesítése elől. — **7. Pontrendszer módosítása.** KONTUR GY. szerint kívánatos volna, hogy az OHE a halbeszámítására vonatkozólag eljárja. — **A választmány** a bizottságba jelöli: Corchus Zoltán, gr. Jankovich-Bésán Elemér, dr. Raskó Pál és ifj. Zimmer Ferenc. — KONTUR GY.: Ismerteti a Németországból beszerezhető nádvágó gépekre vonatkozó ajánlati feltételeket. — KONTUR GY.: Ismerteti a hivatalos lapban megjelent halászatra vonatkozó rendeleteket. — **A választmány** az elhangzott javaslatokat és bejelentéseket tudomásul vette.

CSALLÓKÖZI KISDUNAI ÉS VÁGDUNAI HALÁSZATI TÁRSULAT 1943. nov. 29-én tartotta közgyűlését Komáromban. Elnökölt: Csányi László. A IV. szakasz (keszefalvi) — 307 kh. vízterületet bérebe adták 894 kg halhúsért. A többi 3 szakasz bére még búzáárban van megállapítva. Általános kereseti adóra befizettek 558.66 P-t. Sporthorgászjegyeket a társulat adja ki és ebből 1.532 P-t vettek be. 14 halórt tartanak. Államsegélyként 1 láda süllőikrárt kaptak. — Az érdekeltségi kimutatás szerint a társulati tagok száma 12, az összes terület 1.492 kh. — Az 1942. évi zárszámadást elfogadták. Eszerint főbb tételek: bérletekből 4.244 P, sporthorgászjegyekből 560 P. Áthozattal összesen: 8.059.60 P. Kiadásoknál főbb tételek: halőrök tiszteletdíja 293 P, dogli kiadások 974.78 P, pénztári készlet 5.954.41 P. Összesen: 8.059.60 P. A bérlek biztosítéka külön mint betét 1.682.50 P. Osztalék 1942-re 3.425.33 P. — Ez az első olyan számadás, amelynek az összes vizek a társulat kezelésében voltak. Igazgató tiszteletdíját 1941. és 1942. évekre: 720 P-t kiutalták. — 1944. évi költségvetés tárgyalásánál tiszteletdíjakra 1.200 P-t, adókra 1.200 P-t, osztalékokra 7.128.66 P-t irányoztak elő. Bevételeknél főbb tételek: Haszonbérékből 8.386 P, sporthorgászjegyekből 1.840 P. Ez utóbbi arát 20%-kal felemelték. Így az **összes ügyviteli kiadásokat a sporthorgászjegyekből tudják fedezni**, ami igen kevés társulattal látható. — A haszonbérékből származó jövedelemből levonnak adóra 15%-ot, a többit az érdekeltek között osztják szét. — Elnökül, 3 évre, Csányi László főszolgabíróvá választották meg, alelnök: Molnár László főmérnök, igazgató: Pinezich Béla főintéző lett. Elnök a zárszó jogán megállapította, hogy míg a megszállás megszűntekor az érdekeltek bizonyos tartózkodást tanúsítottak az ügyvezető alelnök működése iránt, most látván, a hatóságoknak buzgó támogatását mindenki teljes bizalommal látja a jövőt. J. V.

A POZSONY-KISDUNAI HALÁSZATI TÁRSULAT jan. hó 12-én tartotta Dunaszerdahelyen választmányi ülését. — A vízterület 1.433 kh. 1313 négyszögöl. A társulat kezelésében van a Kisduna, mellékvizei és az Alsócsallóközi Árm. Társ. főcsatornája. — 1943-ban bevétel volt 3.892 P, kiadás 3.082 P. A halszaporlattal nagyon meg vannak elégedve és az évek során kapott süllőikrárból a süllő állomány is igen szép gyarapodást mutat. 20 bérlek közül 17 hivatásos halász. — Dunasáp és Dunaújfalú vízterületét a társulat érdekeltségi kimutatásából törölték. Ez t. i. a csehek alatt valahogyan hozzánk került. A jogtulajdonosok a csehek alatt közvetlenül adták ki vizeiket, azonban 1944. évben már valamennyi bérlet és vízterület a társulat kezelésébe jut át. — Az új bérleteket halhús alapon nyilvános árverésen f. é. jan. 1-től azon időre adják ki, amíg a többi szerződés lejár. Egy bérletet 1943. őszén adott ki a társulat az eddigi 120 P helyett 1020 P bér mellett. — 1944. évi költségvetésben bevétel 6.332 P bérekből, 7.112 P az összes bevétel. Kiadás 7.070 P. Igazgató 300 P tiszteletdíjat, fuvar és napidíjat kap. Adó 200 P. — Az 1943. évben kötött szerződéseket jóváhagyták. J. V.

A SZEGED—CSONGRÁDI HALÁSZATI TÁRSULAT közgyűlését febr. 15-én Szegeden tartotta. Az 1942. évi igen kedvező ivásokkal szemben 1943-ban az ivás nem sikerült. A halak is elvádoroltak jobb vizekre az Alduna, Újvidék fele. Míg 1942-ben 30.700 kg volt az évi halfogás, 1943-ban már csak 13.500 kg-ot jelentettek. Az orvhalászatnál az elkobzás lehetővé végett felesketett halőröket alkalmaznak. 2 láda süllőikrára jó eredménnyel kelt ki. — A hőmezővászárhelyi holtágakban ivás idején a viziszármások nagy pusztítást végeztek. A társulat kérte, hogy ezen viziszármások lövését az F. M. engedje meg. — A tilalmi időre nézve kéri a társulat, hogy az ellenőrzésre kiküldendő állami szakközlegnek adassék meg az új törvényben a jog, hogy a helyi viszonyok szerinti ivás jeleinek kezdeténél a tilalmi időt legalább 15 napra elrendelhesse. Ugyanekkor a bevezető árm. társulati csatornák zsilipeit se nyithassák ki, mert ezeken vándorol ki leg-

Királyi étel a hal,
főlszerelése fejedelmi lehet, ha

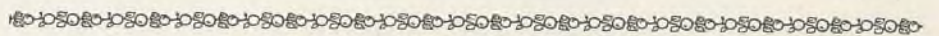
STADION-nál veszi

Horgász sport szakület Budán, Margit-
körút 7. Viszonteladónknak árengedmény.

inkább, különösen ha kis vízállások vannak — az ívó hal. — Elhatározták a töl-téseken kívüli, de a Tiszával zsilipekkel összekötött Tisza holtágaknak a társulat kezelésébe való bevonását és előkészítik a szükséges munkálatokat. — Az orv-halászat ellenőrzésére elhatározták, hogy a lejáró szerződések megújításával sport-horgász-jegyeket adnak ki, mert ezen intelligensebb és a halászatot nem nyereség-vágyból úzó egyének a helyszínen lévén, az orvhalászatot jobban látják. — A 3725 kh. vízterületért 1943-ban 26.700 P bér folyt be, ami halhúsárban számítódik és az eredeti béreknek 209%-os emelkedését mutatja. A kereseti adó 25.454 P adóalap után 1943-ban 3.800 P. Az ügykezelési kiadásokra 1943-ban 4.968.13 P-t költöttek. — Az 1944. évi költségvetésben az ügykezelés kiadásaira 6.640 P-t irányoztak elő, ami kh.-kint 1.50 P-t jelent. Az igazgató tiszteletdíját 2.000 P összegben engedélyezték. — A Bácskában megtartott halászati szövetkezeti közgyűlé-
sekre kiküldöttek jelentése alapján a társulat szükségesnek tartja, hogy nagyobb szakaszon az egységes irányítás az értékesítés és a termelés állami ellenőrzés alá kerüljön. J. V.

A MAROSVIZI HALÁSZATI TÁRSULAT 1943. július 30-án tartotta Makón évi közgyűlését. Elnökölt: Szirányi Gyula. Vízterület: 1048 kh. Miután 1924-ből van alapszabályuk és üzemtervük, ezt az ismert rendelet szerint a mai viszonyok-nak megfelelően újították. — 1942. évről adott pénztári jelentés szerint összes be-vétel 6.726.44 P, ebből bérekből: 3.838 P. Kiadások összesen: 2.254.45 P, ebből osztaléokra 1941-re 1.049 P, kereseti adóra 43.08 P, gumicsizmákra 652.85 P. — 1943. évre előirányoztak: bevétel összesen: 8.620.84 P, kiadás osztalékokra 1049 kh. után á 3.— P, összesen: 3964.10 P. J. V.

A TOKAJ—NAGYHALÁSZI HALÁSZATI TÁRSULAT Gáván 1943. dec. 18-án tartotta közgyűlését. — A társulat területe 2027 kh. 1941. óta nem volt köz-gyűlés. Az 1942. és 1943. évi számadásokat is elfogadták átvizsgálás után. A bér-lők: az uradalmak; 1946-ban lejáró bérletek évi bérösszege 970 P. Miután bérlek egyrésze albérlésre adta vizeit és a szerződés szerinti halakat a községek piacain nem árusították, a bérleteket felbontják és új árverésen halhús alapon adják ki. Egy bérlő a 100%-os béremelést elfogadta. — A csekély jövedelmezőség miatt az osztalék csak 42 fillér. Pénztár kezelőnek 120 P tiszteletdíjat engedélyezett a köz-gyűlés. — Remélhetően most már e társulat is a tényleges viszonyok szerint sok-kal nagyobb jövedelemmel fogja évi zárlatát készíthetni. J. V.

Olvasóinknak!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

Lapunk szerkesztősége visszavonásig
Tinnyére költözött. Címünk tehát:
ifj. Dr. Szabó Zoltán kir. fővegyész

Tinnye (Pest vm.) Bocskai István út
110. Református lelkészi hivatal. Ide
kérjük tehát a leveleket, cikkeket.

RENDELETEK

A 102.300/1944. K. M. sz. r. kenyérga-bona, árpa és kukorica beszoigaltatása tárgyában (25. sz.) — A gazdálkodó 1944. évi május hó 31-éig szolgálattha-tja be a kenyérgabonát kedvezménytel.

A 160.147/1944. VIII. B. 1. F. M. sz. r. az állami kezelésben lévő újpesti, lágy-mányosi, dunapenteleli, bezdáni és so-roksári dunaági kincstári parterterületek használatáért fizetendő díjak tekinte-tében. (27. sz.)

A 102.500/1944. K. M. sz. r. a beszoig-altatással kapcsolatos jutalom kifizete-sése és a pénzbiroság kiszabása tárgyá-ban. (29. sz.) — A agzdálkodó által a gazdalapon meghatározott mértéket meghaladó beszoigaltatási kötelezettség után a jutalom kifizetése iránti kérelem bájus 31-éig egyizben terjeszthető elő. A jutalom 100 búzaegység után 13 pengő 33 fillér. — A kérelem előterjesztésével egyidejűleg a gazdakönyvet, a vtélelje-gyeket, egyéb igazoló okmányokat be kell mutatni. A vásárlási engedély stb. alapján a nyilvántartó hatóság növeli a gazdálkodók beszoigaltatási kötelezett-ségét. (102.800/1943.)

Ismételten és tisztelettel kérem **OL-VASÓINKAT**, hogy kíméljék meg a szerkesztőséget hálófalonál, köszénkátrány, rézgálci, csillagfűrt, gumicsizma, stb. igényeik bejelentésével vagy fel-szólamlásaikkal, ugyanis evel nemcsak maguknak felesleges, hanem a szerkesztőségnek is többlet munkát okoznak, sőt nem mozdítják elő saját ügyüket sem, minthogy késedelmesebb választ kapnak, mintha közvetlenül az egyesü-lethez fordultak volna. — **Előfizetőinknek és tagjainknak** figyelembe ajánljuk azt, hogy, ha még mindezeideig nem tet-tek volna eleget előfizetési és tagdíj-befizetési kötelezettségeiknek, ne felejt-kezzenek meg arról, mert az előfizetési felszólamlások stétküldetésével csak fele-sleges többlet munkát idéznek elő az OHE-nek. **Hirdetőink.** A hirdetések árával és elszámolásával kapcsolatosan a szerkesztőség már összeállította a ki-mutatásokat és azokat az érdekelteknek rövidesen szét is fogjuk küldeni. — **GYŪJTSUK AZ ELŐFIZETŐKET, ÉS MINÉL NAGYOBB PROPAGANDÁT FEJTSÜNK KI A LAPUNK ÉRDEKÉ-BEN!** — A következő cikkanyagra van szükségünk: „A pisztrángos tanfo-lyam tanulságai és kívánalmái.“ „Az idei télen és kora tavasszal jelentke-zett-e és okozott-e nagy károkat a si-rály?“ „A vízfolyások mely szakaszai kedvezők a behalásításra és betelepítésre?“ „Milyen takarmánnyal pótolható és helyettesíthető a csillagfűrt? (ki-sérletekkel és eredményekkel).“ Sz. Z.

Intelligens HALÁSZMESTER nagy tőgazdasági és haltenyésztségi gya-korlattal **ÁLLÁST KERES**, esetleg 25.000 pengő készpénzzel **HASZON-RÉSZESEDÉSRE** vállalja halgazdaság vezetését. Válasz: „Szorgalmas“ jelígre a kiadóba.

HALÁSZMESTER, nagy tőgazdasági gyakorlattal tőgazdaság kezelésére vagy átvételére vállalkozik haszonrészesedéssel. 200 q haltakarmány készlete van. Lehetőleg Dunántúlon. Válasz: „Szakember“ jelígre a kiadóba.

ÁRJEYZÉS.

A budapesti halnagykerekedőktől vett értesülés szerint 1944. évi március hó folyamán a nagybani halarak kg-ként az alábbiak voltak:

Élőponty P 6.50 — 6.70	Kárász P 2.50 — 7.—
Jegelt ponty . . . P 5.30 — 6.20	Fehérhalak . . P 2.50 — 6.—
„ harcsa . . P 14.— — 18.—	Balatoni fogas I. oszt. P 17.—
„ fogassüllő. P 16.— — 18.—	„ „ II. „ P 16.—
Csuka P 10.— — 14.—	„ „ III. „ P 15.—
Compó P 7.— — 8.—	„ „ IV. „ P 14.—

Az Országos Halászati Egyesület kiadványai:

Winkler Lajos vízvizsgáló módszereinek alkalmazása a limnológiában

Irta: Dr. Maucha Rezső. Ára: 10.— P

Természetes pisztrángos vizeink hasznosítása

Irták: Dr. Mika Ferenc és dr. vitéz Varga Lajos. Számos képpel. Ára: 8.— P

A rák életmódja, fogása, elterjedése és telepítése

Irta: Vásárhelyi István. Számos képpel. Ára: 2'50 P

A pézsmacocok (Fiber zibethicus L.)

Irta: Vásárhelyi István. Számos képpel. Ára: 1'50 P

A pénzes pér (Thymallus thymallus L.)

Irták: Dr. Mika Ferenc és dr. vitéz Varga Lajos. Számos képpel. Ára: 3.— P

Magyarország halai és halászata

Irta: Dr. Unger Emil. Számos képpel. Ára: 3'20 P

A haltermelés biológiai alapjai

Irta: Dr. Unger Emil. 2 képpel. Ára: —.— P

A halak hideggel való konzerválása

Irta: Dr. Unger Emil. Ára: —.— P

Megrendelhetők valamennyi könyvkereskedésben.

Főlerakat-főbizományos: **KILIÁN FRIGYES UTÓDA**
m. kir. egyetemi könyvkereskedése **Budapest, IV., Haris-köz 2.**

PRISTER MŰVEK

hydrotechnikai és építő r. t.
Budapest, IV., Béla-út 105. szám.
Telefon: 161-230.

Sado házi kiserítő, Szab. derítő-
betétek, biológiai szennyvíztisztító,
szennyvízáttemelő telepek, mély-
építés-vizépítés.

ELADÓ!

6—7 métermázsas, 2 dg átlagsúlyú pikkelyes és tükrös

PONTYIVADÉK

vegyesen

BÉRGAZDASÁG NAGYNÉMETEGYHÁZA

Posta: SZÁR pályaudvar.

DR. ISGUM ÁDÁM ÉS TÁRSAI

halászbérlők

T o l n a

ajánlatot kérnek 40-50 q. 5-10 dekás pontyivadék tavaszi
szállítására.

BROZSEK JÁNOS

Halnagykerekedő

Veszek mindennemű folyóvizi
és tavi halat.
Iroda és üzlet: Budapest, IX.,
Csarnok-tér 3-4. Telefon: 386-364.

Gróf Jankovich-Bésán Elemér Halnagykerekedése

Iroda:
Budapest, Ferenc József rakpart 17. Telefon: 186-297.
Üzlet: 185-484.
Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok. Telefon: 185-273.

SUMONYI TÓGAZDASÁG

Tóth József és társai

HALKERESKEDÉSE

Folyóvizi és tavi halak vétele és eladása nagyban és kicsinyben.
Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok. Telefon: 185-740.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDelmi R. T.

Budapest, IX., Gönczy Pál-utca 4. Tel.: 185-448.

Vesz minden mennyiségű piaci és tenyész pontyot.
Tógazdaság berendezésére alkalmas területeket keres,
esetleg meglévők kibővítésére vállalkozik.

Barta Lipótné halkereskedő

Telefon: Iroda: 185-0-71. Üzlet: 185-5-84.
Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok.

VESZÜNK!

20-40 dekás kétnyaras gyorsnövésű ne-
mes pikkelyes

Pontyivadékok,

ab Balaton. Mennyiségi és minőségi
átvétel bizottság által Siófokon vagy
Fonyód kikötőjében. Ajánlatok a

Balaton halászati r. t. Siófok

címére.

A lap kiadásáért felelős: ifj. dr. Szabó Zoltán.

Lapzárta minden hónap utolsó napján.

Magyar Tógazdaságok és Halkereskedelmi Részvénytársaság

Igazgatóság: Budapest, V., József nádor-tér 8. Telefon: 180-921, 180-922. Levélcím: Budapest 4., postafiók 271. Távirati cím: Tógazdaságok. Üzlet és raktár: Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok. Telefon: 185-636. Elárusítóhely: Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok. Telefon: 185-636. Szállítási iroda: Budapest, XI., Budaörsi-út 87. Telefon: 468-716. Megvásároljuk tógazdaságok és szabadvizi halászatok egész haltermését. Szállítunk elsőrendű, gyorsnövésű egy- és kétnyaras tenyészpontyot, anyapontyot, egyéb tenyészhalat és megtermékennyített fogassüllőikrát.